

bb. 48. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásig:

2
gw pr

1980. szeptember 4.

22. huszonkétmillió rubeles szerződés
23. napirenden az élelmiszertermelés
24. kitüntetés
25. magyar kiállítók a plovdivi vásáron
26. befejeződött a nagyjavítás ózdon
27. árellelőrzés
28. lázár györgy fogadta
29. óracsempészeket íté

- tek el
30. ülést tartott a minisztertanács
  31. tanévnyitó a pécsi egyetemen
  32. sajtókonferencia
  33. studiószipad
  34. a vietnami küldöttség
  35. kertbarát fórum
  36. sarlós istván látogatása
  37. iraki parasztszövetség elnöke
  38. losonczy pál
  39. veress péter elutazott
  40. bélapátfalvai cementgyár
  41. bányászok köszöntése
  42. sajtótájékoztató nyíregyházán
  43. „soha többé hirosima.....
  44. eltemették sudár ferencet
  45. a lakáselosztásról tárgyalt
  46. közlemény
  47. időjárás
  48. hirjegyzék

/mti/

21.45/gw

készült az mti belföldi főszerkesztőségében,

főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: izsák erika,
halasi györgy,
fehér péter.

2200
- 32 -

60.008/x
MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

p é n t e k
-----

bb. 1. kisipari szolgáltatások - kedvezőbb feltételekkel

i/os/mi/sl/gw pr

1980. szeptember 5.

ujra növekszik a fővárosban a kisiparosok száma. a néhány évvel ezelőtti mélypont után mind többen vállalkoznak a lakosság szolgáltatási igényeinek kielégítésére. az utóbbi időben különösen a kiemelt szolgáltatásokban - az építőipari, az elektroakusztikai és a háztartásigép-javító szakmában dolgozó kisiparosok száma emelkedett, sőt e területen ma már nem kell tartani az elöregedéstől sem. az ezeket a szolgáltatásokat végző fővárosi kisiparosok létszáma ugyanis két év alatt több mint 1200-zal nőtt, közöttük több száz fiatal, jól felkészült szakember kért és kapott iparjogositványt. a kiemelt szolgáltatási ágak mellett az ugynevezett hiányszakmákban is több kisiparos tevékenykedik a korábbiaknál, a xiv. és a xxii. kerületben például a szolgáltatások köre egyebek közt a régóta hiányzó látszerész-szakmával gazdagodott.

a kisiparosok létszámának növekedését és ezáltal a főváros szolgáltató hálózatának bővülését kedvezően befolyásolta a még ellátatlan területeken, főként az új lakótelepeken, a kezdőkre vonatkozó adómentesség bevezetése, s az új, korszerű ipargyakorlási lehetőségek, melyek a szolgáltatást igénybe vevők és a kisiparosok számára egyaránt kedvezőek. ezek közül jól bevált már az a módszer, hogy egy műhelyben négy-öt különböző szakmájú kisiparos dolgozik. a fővárosban 12 olyan munkafelvevő hely is van, ahol a helyszínen nyújtott szolgáltatásokon kívül egyéb munkákra is felvesznek rendelést. ujbudán például ugyanott, ahol fehérnemű és órajavító, látszerész és szemfelszedő dolgozik, megrendelhető valamennyi építőipari szolgáltatás, rádió és tévé javítás is, melyet a környéken lakó kisiparosok végeznek el.

/folyt.köv./

- 1 -

bb. 1. /kisipari szolgáltatások....folyt./gw

a szolgáltató kisiparosok számára jelentős könnyebbséget hozott az új, korszerű árrendelet megjelenése is. ennek alapján ugyanis a kiosk kidolgozta a termelési költségek változását figyelembe vevő, szabad árformába tartozó új iránydíjakat, melyek alkalmazása mentesíti a kisiparosokat a kalkuláció készítésétől s egyben biztonságot jelent számukra az árak ellenőrzésekor. az eddigi tapasztalatok szerint a fővárosi kisiparosok többsége bár nem kötelező, szívesen alkalmazza az új iránydíjakat, annál is inkább, mert az árhatóság által jóváhagyott díjtételek a megrendelők bizalmát, s ezáltal a forgalmat is növelik. /mti/

bb. 2. nem szorulnak kiegészítésre az iskolai egységcsomagok

i/don/gk/bc/gw pr

1980. szeptember 5.

az idén is érvényes a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának a tanszervásárlással kapcsolatban múlt évben hozott rendelkezése. eszerint a nevelőtestületek az ápisz egységcsomagjainak beszerzését igényelhetik a tanulóktól; ettől eltérni csak akkor lehet, ha az iskolában pedagógiai kísérlet folyik - amelyhez előzetesen hozzájárultak a városházán-, illetve ha az iskolaigazgatók engedélyezték a pedagógusoknak, hogy az egységcsomagoktól eltérő tanszereket kérjenek.

a főosztályon hangsúlyozták: a pontosan összeállított egységcsomagok nem szorulnak kiegészítésre, a bennük található füzetek és különböző taneszközök jók. a tanszervásárlással kapcsolatos rendelkezést indokolja, hogy az elmúlt évek tapasztalata szerint az iskolák nem kis része valóságos kívánságlistákkal állt elő, s teljesítésük sokszor lehetetlen volt. vagy azért, mert a pedagógusok által megjelölt cikkeket egyáltalán nem lehetett kapni az üzletekben, vagy azért, mert azokat a rövidre szabott határidő miatt a szülők nem tudták megvásárolni. tapasztalat igazolja azt is, hogy az iskolák nagy többségében a plusz-kívánságok megalapozatlanok voltak.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 2. /nem szorulnak.....folyt./gw

az iskolaigazgatók által engedélyezett, az egységcsomagtól eltérő füzetet, füzetet vagy más kelléket csak akkor kérhetik a szülőktől, a diákoktól a pedagógusok, ha maguk meggyőződtek arról, hogy azok beszerezhetők. a pontos árat is közölniük kell, és amennyiben a boltokban a kért taneszközből többféle is van, az olcsóbbat kell megjelölniük, elegendő időt hagyva a megvásárlásra. a tanács művelődésügyi főosztálya felhívta az iskolaigazgatók figyelmét, hogy az egységcsomagoktól jelentősen eltérő mennyiségi, vagy luxus kivitelű tanszerekre vonatkozó nevelői igényeket ne támogassanak, anyagilag fölöslegesen ne terheljék a szülőket. /mti/

bb. 3. szívesebben veszik vissza az üvegeket

i/kf/mm/gw pr

1980. szeptember 5.

többszöri utasítás és figyelmeztetések után végre kedvezően változott, javult az üveg visszaváltás helyzete - állapította meg az országos kereskedelmi főfelügyelőség legutóbbi vizsgálata.

az árhivatal 1978. évi rendelkezése anyagilag is érdekeltette tette a kereskedelmi vállalatokat az üvegpalackok visszavételében, s ehhez hasonlóan változott tavaly az öblös üvegek ára is. ennek ellenére hosszú ideig maradt az áldatlan vita a vásárlók és a boltok között, sokhelyen megtagadták, vagy korlátozták az üveg visszaváltást. a belkereskedelmi minisztérium sorozatos ellenőrzései, figyelmeztetései végülis eredményre vezettek. az országos kereskedelmi főfelügyelőség az idén a budapesti és valamennyi vidéki felügyelőség bevonásával országosan 1845 ételminiszter- és vendéglátóüzletben folyamatosan vizsgálta az üveg visszaváltással kapcsolatos rendelkezések érvényesülését. a tapasztalatok azt mutatják, hogy az anyagi érdekeltség a fogyasztók szempontjából kedvezően éreztette hatását, összességében javult az itt érvényes jogszabályok végrehajtása.

az ellenőrök szerint a korábbinál lényegesen kevesebb helyen, - mindössze 18 ételminiszterboltban és 16 vendéglátóhelyen - és kevesebbszer, főleg szombati napokon, tagadták meg az üvegek visszaváltását. ritkább volt az egyes üvegfajták visszaváltásánál a vita, s csökkent a kereskedelmi dolgozók magatartására visszavehető kifogások száma is.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 1. /kisipari szolgáltatások....folyt./gw

a szolgáltató kisiparosok számára jelentős könnyebbséget hozott az új, korszerű árrendelet megjelenése is. ennek alapján ugyanis a kiosk kidolgozta a termelési költségek változását figyelembe vevő, szabad árformába tartozó új iránydíjakat, melyek alkalmazása mentesíti a kisiparosokat a kalkuláció készítésétől s egyben biztonságot jelent számukra az árak ellenőrzésekor. az eddigi tapasztalatok szerint a fővárosi kisiparosok többsége bár nem kötelező, szívesen alkalmazza az új iránydíjakat, annál is inkább, mert az árhatóság által jóváhagyott díjtételek a megrendelők bizalmát, s ezáltal a forgalmat is növelik. /mti/

bb. 2. nem szorulnak kiegészítésre az iskolai egységcsomagok

i/don/gk/bc/gw pr

1980. szeptember 5.

az idén is érvényes a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának a tanszervásárlással kapcsolatban múlt évben hozott rendelkezése. eszerint a nevelőtestületek az ápisz egységcsomagjainak beszerzését igényelhetik a tanulóktól; ettől eltérni csak akkor lehet, ha az iskolában pedagógiai kísérlet folyik - amelyhez előzetesen hozzájárultak a városházán-, illetve ha az iskolaigazgatók engedélyezték a pedagógusoknak, hogy az egységcsomagoktól eltérő tanszereket kérjenek.

a főosztályon hangsúlyozták: a pontosan összeállított egységcsomagok nem szorulnak kiegészítésre, a bennük található füzetek és különböző taneszközök jók. a tanszervásárlással kapcsolatos rendelkezést indokolja, hogy az elmúlt évek tapasztalata szerint az iskolák nem kis része valóságos kívánságlistákkal állt elő, s teljesítésük sokszor lehetetlen volt. vagy azért, mert a pedagógusok által megjelölt cikkeket egyáltalán nem lehetett kapni az üzletekben, vagy azért, mert azokat a rövidre szabott határidő miatt a szülők nem tudták megvásárolni. tapasztalat igazolja azt is, hogy az iskolák nagy többségében a plusz-kívánságok megalapozatlanok voltak.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 2. /nem szorulnak.....folyt./gw

az iskolaigazgatók által engedélyezett, az egységcsomagtól eltérő füzetet, füzetet vagy más kelléket csak akkor kérhetik a szülőktől, a diákoktól a pedagógusok, ha maguk meggyőződtek arról, hogy azok beszerezhetők. a pontos árat is közölniük kell, és amennyiben a boltokban a kért taneszközből többféle is van, az olcsóbbat kell megjelölniük, elegendő időt hagyva a megvásárlásra. a tanács művelődésügyi főosztálya felhívta az iskolaigazgatók figyelmét, hogy az egységcsomagoktól jelentősen eltérő mennyiségi, vagy luxus kivitelű tanszerekre vonatkozó nevelői igényeket ne támogassanak, anyagilag fölöslegesen ne terheljék a szülőket. /mti/

bb. 3. szívesebben veszik vissza az üvegeket

i/kf/mm/gw pr

1980. szeptember 5.

többszöri utasítás és figyelmeztetések után végre kedvezően változott, javult az üveg visszaváltás helyzete - állapotot még az országos kereskedelmi főfelügyelőség legutóbbi vizsgálata.

az árhivatal 1978. évi rendelkezése anyagilag is érdekeltette tette a kereskedelmi vállalatokat az üvegpalackok visszavételében, s ehhez hasonlóan változott tavaly az öblös üvegek ára is. ennek ellenére hosszú ideig maradt az áldatlan vita a vásárlók és a boltok között, sokhelyen megtagadták, vagy korlátozták az üveg visszaváltást. a belkereskedelmi minisztérium sorozatos ellenőrzései, figyelmeztetései végülis eredményre vezettek. az országos kereskedelmi főfelügyelőség az idén a budapesti és valamennyi vidéki felügyelőség bevonásával országosan 1845 ételminiszter- és vendéglátóüzletben folyamatosan vizsgálta az üveg visszaváltással kapcsolatos rendelkezések érvényesülését. a tapasztalatok azt mutatják, hogy az anyagi érdekeltség a fogyasztók szempontjából kedvezően éreztette hatását, összességében javult az itt érvényes jogszabályok végrehajtása.

az ellenőrök szerint a korábnál lényegesen kevesebb helyen, - mindössze 18 ételminiszterboltban és 16 vendéglátóhelyen - és kevesebbszer, főleg szombati napokon, tagadták meg az üvegek visszaváltását. ritkább volt az egyes üvegfajták visszaváltásánál a vita, s csökkent a kereskedelmi dolgozók magatartására visszavezethető kifogások száma is.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 3. /szivesebben veszik...folyt.-/gw

több hiányosságot tapasztaltak viszont az ellenőrök a vásárlók kötelező tájékoztatásában, s gyakoribb volt a betétdíjak helytelen felszámolása. míg az üveg visszaváltási kötelezettségnek a vizsgált üzletek 98 százaléka eleget tett, a boltok 36 százalékból hiányzott az ártábla. az élelmiszerkereskedelemben az üzletek 8 százalékaiban, a vendéglátóhelyek 2 százalékában az előírásoktól eltérő betétdíjakat alkalmaztak; a legtöbb szabálytalanság a konzerves üvegeknél fordult elő. a vásárlók jogos kifogásai, a feltárt szabálytalanságok miatt a felügyelőségek 173 esetben vonták felelősségre az érintett boltok, üzletek vezetőit, dolgozóit; 82 esetben 95 ezer forint bírságot is kiszabtak. az átfogó ellenőrzés során az is kiderült, hogy mitől javult meg örömdetesen a tavaly még tarthatatlannak vélt helyzet. egyszerűen attól, hogy a vállalatok többsége a minisztériumi szabályozásnak megfelelően a visszaváltott üvegek után is forgalmi jutalékot fizet a bolti dolgozóknak, akik ezen felül esetenként külön 0.5-1 százalékos jutalékot is kapnak.

az üveket minden vásárlói panasz nélkül, rendben visszaváltó boltokban akadtak viszont egyéb kifogások. a tiltó rendelkezések ellenére például baranya, somogy és pest megyében több boltban a kenyeret, a péksüteményt és az egyéb csomagolatlan élelmiszereket árusító dolgozók veszik át az üvegeket, azzal együtt, hogy - a palack-beszerzési gondokkal is összefüggésben - a szállító vállalatok egy része jobban megszervezte a göngyölegbegyűjtést, nem változott lényegesen a monopolhelyzetben lévő iparvállalatok, például a söripar, a szeszipar ilyen irányú tevékenysége. egyes területeken változatlanul rendszertelen az üveg visszaváltás, s ezért a göngyölegek felesleges tárolása továbbra is gondot okoz a bolthálózatban. /mti/

- . -

bb. 6. negyedmillió büvös kocka székesfehérvárról

dáv/kz/gw pr

1980. szeptember 5.

negyedmillió büvös kockát szerelnek össze és csomagolnak az idén a székesfehérvári szövetkezeti műszaki szolgáltató vállalatnál, ahol a politechnika ktsz megbízásából a közelmúltban kezdtek meg a népszerű játék gyártását. az itthon és külföldön egyaránt keresett kockák gyártására külön műhelyt rendezett be a székesfehérvári vállalat. a tervek szerint az idén havonta hatvan-hetven ezer kockát készítenek, de jövőre - tekintettel arra, hogy a „rubik kocka”, igen keresett exportcikkünk - évi félmillióra növeli termelését a székesfehérvári üzem. /mti/

- . -
- 4 -

bb. 4. fagyvédelem széllel

i be/jk/sl/p pr

1980. szeptember 5.

kétségkívül sikere volt az országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállításon és vásáron a „nagy szelet kavaró”, kecses toronynak, a közönségnek első ízben itt bemutatott mezőgazdasági fagyvédelmi szélgépnak. ez a fajta védekezés minden eddiginél biztosabb és hatékonyabb, ezért a szélgép felállítása bőven megéri a gazdaságoknak, még akkor is, ha csak tavasszal, a hajnali órákban, s viszonylag rövid ideig dolgozik. annál is inkább, mert az idén a gazdaságok már anyagilag is érdekeltek a fagy elleni védekezésben: az állami biztosító 1981-től nem a teljes kárt téríti meg, abból 20 százalékos önrészesedés terheli a termelőket. népgazdasági szinten igen nagy összegekről van szó; az elmúlt négy év szomorú rekordját mindössze három fagyos éjszaka okozta 1978-ban, amikor a szőlő-és gyümölcsösökben pusztító fagyért 1,7 milliárd forint kártérítést fizetett ki az állami biztosító.

egyetlen, 10 méter magas szélgép mintegy négy hektárnyi területen védi a növényeket a fagykároktól. a gépi védekezés lényege hasonlít az ősi, füstöléses módszerhez. a fenti, viszonylag melegebb, és a talajközeli, veszélyt jelentő hideg rétegeket megmozgatják, elegyítik egymással, így módon a kétféle hőmérséklet mintegy középértékét „kavarják ki”, a légáramlatban.

a védekezés lelke a torony tetején lévő 5,5 méter átmérőjű légcsavar. ez igen nagy sebességgel forog: egy másodperc alatt 11 kört ír le, s nemcsak saját tengelye, hanem a torony körül is forog. így a légáramlat nemcsak mindig ugyanazt a sávot éri, hanem hatása minden irányba, körkörös kiterjed. a torony magasságát az óvott növényi kultúra milyensége határozza meg. a propeller megforgatásához akár egy traktor is elegendő. a szélgép sorozatgyártása várhatóan jövőre kezdődik meg.

a fagy elleni védekezés szélgéppel külföldön már nem ismeretlen. az itthonit a hosszuhegyi állami gazdaság és a mém műszaki intézet közösen valósította meg, a forgórész pedig a szellőző művek új konstrukciója. a gazdaságban már három ilyen hazai szélgép működik, amelyeket rövidesen újabbak követnek. októberben, a fagyos hajnalokon ezeken végzik majd el az utolsó beméréseket. /mti/

- . -

-5-

bb.5. csomagokban a mult - uj helyére költözik a szolnoki levéltár

laz/kz/p pr

1980. szeptember 5.

csaknem 150 tonna irásos feljegyzés, dokumentum költöztetését kezdték meg a szolnoki levéltár munkatársai. az intézmény új épületébe történő átköltözés, a tekintélyes súlyú iratmenyiség vándoroltatása nagy gondosságot, türelmet igényel, hiszen nem sérülhet meg, nem kallódhat el egy sem a pótolhatatlan értékű dokumentumokból. a költözés előtt az anyagot a kialakult raktározási rend szerint dobozolták. együttesen csaknem 30 ezer csomag vár a szigoruan ütemezett szállításra.

az új levéltárban a legkorszerűbb berendezések segítségével óvják a mult irásos emlékeit. a két tornaterem nagyságu raktár légfűtéses, a helyiségben állandó hőmérséklet és páratartalom biztosítható, és a levegőcsere is szabályozott. a hat méter magas emeletes polcrendszert úgy építették, hogy a rajta elhelyezhető 7,5 kilométer irat könnyen áttekinthető, s ez által gyorsan hozzáférhető legyen. a megye megőrzendő dokumentumai jelenleg bőven elférnek a polcokon, de a későbbiek folyamán - az előrelátó tervezés révén - szükség szerint a raktár újabb szárnyal bővíthető. /mti/

-. -

bb.7. csaknem 2 millió esztergomi szemüvegkeret a szovjetunióba

ber/kz/p pr

1980. szeptember 5.

az ideinél 300.000-rel több, csaknem 2 millió szemüvegkeret 1981. évi szállítására kötött szerződést az esztergomi látszerészeti eszközgyára szovjet partnerével. európa hatodik szemüvegkeretgyára, amely termékeinek 70 százalékát exportálja, jövőre is a szovjetunió lesz a legnagyobb vevője. a szovjet szállítások nagyságát jól jellemzi, hogy évről évre nagyobb tételre szól, mint a teljes hazai megrendelés, pedig a belföldi igényeket maradéktalanul kielégítik. már mintegy 26 millió szovjet ember visel granvisus márkájú terméket.

/folyt köv./

-6-

bb.7./csaknem .....folyt/p

a nagy érdeklődést a jó minőség mellett annak is köszönheti a vállalat, hogy tervező kollektívája pontosan ismeri és követi a legújabb divatot. világszerte ismét divatosak például a fémkeretek, ezért jelentősen növelték gyártását. ezekből, akár csak a műanyagkeretekből, többféle típust szállítanak a szovjetunióba. gyártmányukat az elektrimpex exportálja. a külkereskedelmi vállalat az olimpiára szállított termékeivel olyan közismeretté vált a szovjetunióban, hogy kérték a granvisus megrendelői: minden keretbe üssék bele az elektrimpex nevét. /mti/

-. -

bb.8. családiházak lakónegyed-panelekkel

dob/p kz pr

1980. szeptember 5.

házgyári elemekből felépíthető csoportos családiházak és kis társasházak tipusterv-családját alakították ki. a délmagyarországi magas és mélyépítő, valamint a szegedi tervező vállalat nemrégiben létrehozott közös termékfejlesztési irodájának szakemberei. a változatos panelek készítésére, a folyamatban lévő rekonstrukció keretében a szegedi házgyárban teremtenek lehetőséget. így tervezik, hogy ujszegeden egy ezer lakásos kertvárosnegyedet hoznak létre a következő években házgyári elemekből. a nagyjelentőségű kezdeményezés megvalósításához a tanács ingyen adja a telket. emellett a szegedi körzetéhez tartozó községekben is megpróbálkoznak hasonló lakónegyedek kialakításával. /mti/

-. -

bb.9. ötezer tonna elősütött hasábburgonya

kör/p kz pr

1980. szeptember 5.

a miskolci hűtőházban megkezdődött az elősütött hasábburgonya készítése: automata gépsor meghámozza, szeleteli, elősüti, majd csomagolja és mélyhűtéssel tartósítja a burgonyát. naponta 40-45 tonna készterméket állítanak elő, és a szezon végéig a jövő év márciusáig - ötezer tonnát készítenek részben hazai fogyasztásra, részben exportra. ezt a fajta „előregyártott”, ételt a felhasználás előtt csak át kell sütni, s így pár percen belül tálalható. /mti/

-. -

-7-

bb.10. pécs első zenetára a xviii.századi griffaton-házban

igó/p kz pr

1980. szeptember 5.

pécs egyik patinás épülete, a nevezetes griffaton-ház új funkciót kapott: a városi könyvtárhalózat legnagyobb és legszebb intézménye lett. Ódon falai között rendezték be pécs első zenetárát és zenei szakkönyvtárát is.

a nemes vonalú, árkádokkal diszitett polgár-barokk lakóházat egy griffaton nevű kereskedő emeltette a xviii. században. hajdani tulajdonosairól kapta ma is használatos nevét. az épület sorsa sokáig bizonytalan volt, mivel egy új lakótelep építési körzetében állott. a tanács felismerve a ház értékeit, nem a lebontás, hanem a megőrzés mellett döntött. a rekonstrukció során eredeti szépségében állították helyre az épületet. megszabadították a későbbi toldalékoktól, kibontották a befalazott földszinti árkádsort és visszaadták neobarokk jellegét.

a kalmárházból lett könyvtár 20 ezer kötet könyvet és 250 féle hazai, illetve külföldi folyóiratot kínál olvasóinak. később harmincezer kötetre bővítik a könyvállományt. a fonotékában tizennégy lemezhallgató hely van, s a muzsikát kedvelők félezer komolyzenei, népzenei és irodalmi hangszerek között válogathatnak. emellett zenei könyvtár és szakfolyóirat-tár is rendelkezésükre áll. a könyvtár legszebb része a boltos olvasóterem, amely egyesíti a barokk termek eleganciáját és a modern termek kényelmét.

érdekes történeti egyezés: a könyvtárrá lett griffaton-ház nagyjából akkor épült, amikor pécs első nyilvános könyvtára, a klímó györgy püspök alapította nagyhirű bibliotéka. a ház most egy új városnegyed, a szigeti uti lakótelep ékessége. a közelében álló néhány értékes, régi épülettel szép építészeti együttest alkot. ily módon valóságos kis műemléki mag jött létre az új lakótelepen, megőrizve az eltűnt öreg városrész emlékét és hangulatát a modern magasházak „árnyékában”. /mti/

--

-8-

l

bb 11. az indiai parlamenti küldöttség pénteki programja

t -don/um ie

1980. szeptember 5.

Losonczi Pál a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken az országban fogadta a hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodó indiai parlamenti küldöttséget, amelyet Balram Jakhar, az alsóház elnöke vezet.

a szívélyes légkörű találkozón részt vett Péter János, az országgyűlés alelnöke és Arun Kanti Das, az indiai köztársaság budapesti nagykövete.

/folyt.köv./

bb 12. Lottó nyerőszámok

gk um ie

1980. szeptember 5.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a recskén megtartott 36. heti lottósorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

22, 32, 40, 47, 79

/mti/

--

bb 13. bemutatkozik a matyó szövetség

t os/s um ie

1980. szeptember 5.

gyönyörűen himzett bluzok, kötények, párnák, terítők, alátétek, asztali futók, varródobozok és babák - a matyóföld ősi kultúrája, a népi hagyományok elevenednek meg azon a kamarakiállításán, mely pénteken nyílt meg a népművészeti és háziipari vállalat váci utcai üzletében. a mezőkövesdi népi himzések, motívumok gazdag szín- és formavilágát mai használati- és dísz tárgyakon mutatják be a matyó szövetség tagjainak munkái, melyek mintegy egymillió forint értéket képviselnek. a kamarakiállítás bemutatott népi iparművészeti termékek nagy része a helyszínen megvásárolható. a kiállítás szeptember 12-ig tart nyitva. /mti/

--

10.35/um

- 9 -

11.30
BP

bb 14. több mint egymillióan nyilvánítottak véleményt a választások első szakaszában - szombaton kezdődnek a megyei szakszervezeti küldöttértekezletek

i sl/s um pp ie

1980. szeptember 5.

a szakszervezeti alapszervezetek és középszervek vezető testületeinek, tisztségviselőinek a választása befejeződött, s szombaton kezdődnek a megyei küldöttértekezletek, ahol a szakszervezetek megyei tanácsait választják meg.

a szakszervezeti választások áprilisban, a bizalmiak, a bizalmi testületek megválasztásával kezdődtek, és az év végén a szakszervezetek xxiv. kongresszusával zárulnak, az eddigi tapasztalatok szerint sikerül elérni a választásokkal összekötött tanácskozások legfőbb céljait: elemezni a végzett munkát, meghatározni a jövő feladatait és megújítani a szervezetet, a választásokkal együtt ugyanis módosították az alapszervezetek szervezeti felépítését, a bizalmiak, illetve küldötteik ezentúl nemcsak csoportjuk vezetői, hanem az alapszervezet legfőbb irányító, vezető testületeinek, a bizalmiak testületének tagjai is lesznek.

a különböző szintű választói tanácskozásokon a négy és félmilliós tagságnak 80-90 százaléka vett részt, s több mint egymillióan mondtak eddig véleményt a szakszervezeti munkáról, a tisztségviselőknek, a vezető testületeknek a tagság körében és érdekében végzett tevékenységéről, s tettek javaslatot a munka további javítására.

a tanácskozásokon kifejezésre juttatták, hogy a szakszervezeti tagság egyetért a párt xii. kongresszusán hozott határozatok céljaival, kész még többet tenni e határozatok végrehajtásáért, a felszólalók többsége elismerően nyilatkozott a szakszervezetek befolyásának, tekintélyének és egységének erősödéséről, a demokratizmus bővüléséről, a bizalmiak nagyobb szerepéről. sokan szóltak elégedetten arról, hogy a dolgozók fokozottan beleérdeklődnek a munkahelyi élet legfontosabb kérdéseibe, a tagság eredményesnek értékelte a szakszervezetek öt éves tevékenységét, érdekvédelmi munkáját széles körűnek és jónak tartják, sokan szóltak elismeréssel a jogsegélyszolgálatról, az egyéni érdekvédelem fejlődéséről, de sokan sürgették nagyobb körültekintést, fokozott figyelmet a panaszügyek intézésénél.

/folyt.köv./

- 10 -

11.10/um

bb 14. /több mint egymillióan...1.folyt./um

ezrével hangzottak el vélemények a termeléssel, a brigádélettel, a munkakörülményekkel, a szociális juttatásokkal kapcsolatos eredményekről és gondokról. sürgették a munka jobb megszervezését, a munkafeltételek javítását, továbbá azt, hogy a vállalatoknál háritsák el a folyamatos munka akadályait. szinte mindenütt kérték, hogy részletesebb tájékoztatást kapjanak a gazdálkodásról, s konkrétan mondják meg valamennyi kollektívának, minden egyes dolgozónak, hogy mit várnak tőle a munka, a gazdálkodás javításához. a tanácskozásokon kifejeződött, hogy a dolgozók türelmetlenek a hibákkal szemben és sürgetik a mulasztók felelősségre vonását.

nagy körültekintéssel választotta meg a tagság a bizalmiakat, akiknek munkáján most már igen nagy mértékben mulik, hogy milyenek a munkafeltételek, milyen az üzemi légkör. csaknem 172 ezer bizalmi és 169 ezer bizalmi helyettes, továbbá 20 ezer főbizalmi, s ugyanannyi főbizalmi helyettesét választották. a bizalmiaknak több mint 60 százalékat újból választották, a leg- ráteremtebb volt bizalmiak magasabb tisztségbe kerültek, jónéhány idős ember, aki korábban bizalmi tisztséget töltött be, elérte, vagy túlhaladta a nyugdíjkorhatárt, és nyugalomba vonult, a volt bizalmiak egy kis része pedig nem tudott úgy megfelelni feladatának, hogy ismét elnyerje a tagság bizalmát.

valamennyi szinten érvényesült az az elv, hogy a vezető tisztségek megoszlása tükrözze a tagság összetételét, az ipari üzemekben többségében munkások kerültek a vezető testületekbe és tisztségekbe, de megfelelő arányban kaptak helyet a műszakiak, az értelmiségiek, az érdemi ügyintézők.

mint a szot-ban az mti munkatársának elmondták, a választások tág teret biztosítottak a tagságnak, a dolgozó tömegeknek a közvetlen eszmecserére. a szervezett dolgozók és az egész társadalom a korábnál nagyobb figyelemmel kíséri a szakszervezeti munkát, és az alapszervezeti tanácskozásokon nagy aktivitással, hasznos javaslatok sorával segítették a szakszervezeti mozgalmat abban, hogy a mai körülményeknek megfelelően végezze munkáját. a szakszervezeti mozgalom pedig minden olyan javaslatot szívesen fogad, amely a munkát hatékonyabbá, eredményesebbé teszi.

/folyt.köv./

- 11 -

11.15/um

12^{oo}
BT

bb 14. /több mint egymillióan...2.folyt./um

az alapszervezeti, illetve középszervi tanácskozásokon a tagság 4500 küldöttet választott a szakszervezetek megyei, illetve budapesti küldöttértekezleteire, s 5600 küldöttet a szeptember végén kezdődő iparági-ágazati kongresszusokra.

szeptemberben zajlanak le a megyei küldöttértekezletek, november közepéig pedig az iparági-ágazati kongresszusok, a magyar szakszervezetek xxiv. kongresszusát decemberben tartják./mti/

-. -

bb 15. naponta 100-120 tonna csemegeszlő

káp/um ká ie 1980. szeptember 5.

somogy megye legnagyobb szőlőtermelő üzemében, a balatonboglári állami gazdaságban ezer hektáron kezdődött meg a szüret - a szokásosnál három héttel később. a hetven hektárnyi csabagyöngye ültetvényben teljes erővel szüretelnek, s naponta 100-120 tonna szőlőt szednek le a tőkéről. egy részét fogyasztásra a boltokba szállítják, a többit pedig bornak dolgozzák fel./mti/

-. -

bb 16. bulgáriai vendégszereplésre utazott a kőszegi énekkar

lér/um ká ie 1980. szeptember 5.

vas megye bolgár testvérmegyéjébe, razgradba utazott egyhetes vendégszereplésre pénteken a kőszegi hetvenkét tagú concordia vegyeskar. tavaly a razgradi kórus szerepelt kőszegen./mti/

-. -

bb 17. „csapolják,, a balatont

káp/um á ie 1980. szeptember 5.

pénteken megnyitották a sió csatorna zsilipjeit, ismét „csapolják,, a balatont. a szeptember 10-ig tervezett vízeresztés során mintegy 15 millió köbméter víz folyik le a sión, egyidejűleg több vízijárművet - részben új és javított hajót - is leosztatnak a dunára. a vízeresztést igyekeznek kihasználni a balatoni halgazdaság is. a tóba telepített angolnák elfogására a sió zsilipnél elhelyezték a két angolnacsapdát./mti/

-. -

11.20/um

- 12 -

12¹⁵
37

bb 18. földalatti hűtőberendezés kincsesbányán - tervszerűen halad a bitó 2 bauxitbánya beruházása

zsi/um ká ie

1980. szeptember 5.

földalatti hűtőberendezést helyeztek üzembe pénteken kincsesbányán az épülő bitó 2 bauxitbányában. a nagy teljesítményű hűtőberendezésre azért van szükség, mert a földmunkák során melegvíz tört fel, fölmelegítve a vágat falát és így 35 fokos forróságban dolgoztak a bányászok. a leleményesen alkalmazott ipari hűtőberendezés 22-24 fokosra hűti le az 500 méter mély munkahely levegőjét.

a 88 millió forint értékű kincsesbányai nagyberuházás kivitelezése tervszerűen halad. a rendkívüli geológiai körülmények ellenére az elmúlt két év alatt összesen 7200 méter vágathajtás végeztek és megkezdték a 650 méter hosszú lejtősakna mélyítését is, a tervek szerint az idén összesen 3600 métert haladnak előre a szállítógáttal és a földalatti létesítmények, vízelvezetők nagy részét is kiépítik. a bitó 2 bauxitbánya már 1981 közepétől részlegesen termel. várhatóan 100 ezer tonna bauxitot hoznak innen felszínre és 1982 végére a nagyberuházás teljes egészében befejeződik./mti/

-. -

bb 19. kitüntetés

s um ie

1980. szeptember 5.

a népköztársaság elnöki tanácsa riez a. béla monte carloban élő magyar származású festőművésznek sok évtizedes művészi munkássága elismeréséül a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést tóth dezső művelődési miniszterhelyettes pénteken adta át./mti/

-. -

bb 20. véget ért a pannónia,80 szövetkezetpolitikai találkozó harkányban

igó/um ká ie

1980. szeptember 5.

harkányban pénteken véget ért a szövetkezeti szakemberek országos találkozója, amelyet pannónia,80 néven immár tizenegyed-szer rendezett meg a tit baranya megyei szervezete. a három nagy szövetkezeti ágazat - a mezőgazdasági, az ipari és a fogyasztási szövetkezetek - nyolcvannál több szakvezetője tanácskozott két héten át a mozgalom időszerű kérdéseiről.

/folyt.köv./

- 13 -

11.40/um

12¹⁰
37

bb 20. /véget ért a pannonia...folyt./um

a pannónia,80 alaptémája a xii. pártkongresszus határozataiból adódó szövetkezeti feladatok voltak, különös tekintettel a mezőgazdasági termelőszövetkezetekre. ismert szakemberek tartottak előadásokat és konzultációkat többek között olyan témákról, mint a magyar élelmiszertermelés és a világpiac kapcsolata, a közgazdasági szabályozórendszer új vonásai, a hitelpolitika, a szövetkezeti önkormányzat, az ésszerű földhasználat.

a találkozó résztvevői a szakmai program mellett megismerkedtek baranya szép tájaival, történelmi emlékeivel és kulturális nevezetességeivel, s naponta élvezhették harkány világhírű természeti kincsét: a 62 fokos gyógyhatású termálvizet. /mti/

-.-

bb. 21. balesetek

mi/rj ie

1980. szeptember 5.

bélavár külterületén egy utkereszteződésben mácsik István 52 éves villanyszerelő, bélavári lakos motorkerékpárjával nekiütközött egy tehergépkocsinak, és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.
x x x

budapesten, a xxii., leányka utca 16. v. emeleti lakásából ablaktisztítás közben az utcára zuhant és meghalt csizmás Stefánia 87 éves nyugdíjas. /mti/

-.-

bb. 22. népi ülnökök eskütétele

mmörj dg ie

1980. szeptember 5.

a népköztársaság elnöki tanács által a legfelsőbb bírósághoz megválasztott népi ülnökök dr. szilbereky Jenő, a legfelsőbb bíróság elnöke előtt pénteken letették az esküt. /mti/

-.-

12.30 rj

-14-

13⁰⁰
3P

bb. 23. országos egészségügyi ifjúsági tudományos napok nyiregyházán

kal/ká/rj ie

1980. szeptember 5.

az országos egészségügyi ifjúsági tudományos napok tanácskozásai az ágazat fiatal szakembereinek tudományos kutatómunkáját s a gyakorlatban szerzett tapasztalataik közzétételét szolgálják - mondta Zsögön Éva egészségügyi államtitkár az országos rendezvénysorozat pénteken, nyiregyházán megtartott ünnepi megnyitóján. az egészségügyi tárca, a Kisz központi bizottsága, valamint az orvosegészségügyi dolgozók szakszervezete harmadik esztendeje rendezi meg az egészségügyben dolgozó fiatalok tudományos fórumát. az idén 11 témacsoportban vitatják meg az orvostudomány különböző ágazatainak időszerű tudományos eredményeit.

a program során nyiregyházán a fertőző betegségek diagnosztikus eljárásai és megelőzési módszerei kerülnek napirendre, míg salgótarjánban a dohányzás egészségkárosító hatásáról, ózdon a munkahelyi ártalomként létrejött légzőszervi betegségek megelőzéséről, veszprémben a központi idegrendszerre ható gyógyszerekről, kecskeméten pedig a foglalkozási bőrbetegségekről és kezelésükről tanácskoznak a fiatal szakemberek. /mti/

-.-

bb.24. időjárásjelentés

zsu ie

1980. szeptember 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. szeptember 5-én 12.00 órakor:

kissé változékonyabb idő, záporral, zivatarral

középpontjával az atlanti-óceán fölött nagy kiterjedésű ciklon örvénylik. ennek áramlási rendszerében különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmú léghullámok érkeznek kontinensünk nyugati területe, a brit-szigetek, valamint a skandináv félsziget felé. hatásukra a felsorolt területeken időnként erősen felhős az ég, szórványosan záporok, zivatarok vannak. szárazföldünk középső és déli területein továbbra is száraz, napos az idő. a hőmérséklet csucsértéke az évszaknak megfelelően alakul.

csütörtökön hazánkban a reggeli pára megszűnése után száraz volt az idő. általában 10,12 órán át sütött a nap. kora délutánra 20, 25 fokig emelkedett a hőmérséklet. péntek hajnalra - derült égbolt mellett - 5,10 fokig hűlt le a levegő. délelőtt kevés felhő, napos idő volt. gyenge volt a légmozgás, a hőmérséklet 11 órakor 17 és 21 fok között váltakozott.

/folyt.köv./

13.20/zsu

-15-

14⁰⁰
3P

bb.24./időjárásjelentés ... folyt./zsu

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 16,3 fok volt, ez 2,7 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 20 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1020 mbar, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 19 fok volt.

várható időjárás szombat estig:

péntek estig napos, száraz idő. szombat hajnalban többfelé párásság, szombaton napközben - főként a nyugati és az északi országrészben időnként erősen megnövekvő felhőzet, szórványos záporral, zivattal. fokozatosan megélénkülő, helyenként megerősödő és északnyugatra forduló déli, délnyugati szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9,14 fok, a legmagasabb nap-pali hőmérséklet holnap 22,27 fok között.

a duna vízállása budapestnél 358 cm, hőmérséklete 16,4 fok.

--

bb.25. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980. szeptember 5-én 14.00 óráig

zsu ie

1980. szeptember 5.

1. kisipari szolgáltatások
2. iskolai egységcsomagok
3. üvegviszaváltás
4. fagyvédelem
5. szolnoki levéltár
6. bűvös kocka
7. szemüvegkeret
8. családház lakónegyed
9. elősütött hasábburgonya 11.12.10v./
10. pécs első zenetára
11. indiai küldöttség 12.12.10v./
12. lottószámok
13. matyószövetkezet
14. szakszervezeti küldöttértekezletek

/folyt.köv./

13.55/zsu

-16-

11¹⁰
3P

bb.25./a belföldi ... folyt./zsu

15. csemegeszlő szállítás
16. kőszegi énekkar
17. „csapolják„ a balatont
18. földalatti hűtőberendezés
19. kitüntetés
20. szövetkezetpolitikai találkozó
21. balesetek
22. népi ülnökök eskütétele
23. ifjúsági tudományos napok
24. időjárás
25. hírjegyzék

/mti/

--

bb.26. aknatorony a hegytetőn

ráb/ká/zsu ie

1980. szeptember 5.

aknatornyot „avattak„ pénteken tatabányán az újváros fölött emelkedő hegytetőn. a bányászati berendezés már bezárt 12/a bányüzemet szolgált ki; több évtizeden át szállította a mélybe a bányászokat és hozta felszínre a tüzelőanyagot. a hegytetőn emelkedő aknatoronnyal a régi, bezárt bányák dolgozóinak, az egykori széncsaták résztvevőinek állítottak emléket. a tatabányai medencében több mint nyolc évtizede folytatnak már rendszeres bányaművelést, s ezalatt mintegy 160 millió tonna szenet fejtettek le. a medence szénvagyona már kimerülőben van, s mire elkészülnek az eocénprogram során létesülő új bányák, az utolsó csille szén is a felszínre került a régi tatabányai aknákból.

a hegytetőn emelkedő és a nagy távolságról is jól látható aknatornyot - amely egyben a bányászváros szimbóluma is - a szénbányák, és más üzemek dolgozói társadalmi munkában ujították fel. lépcsőket szereltek fel a 30 méter magas vasszerkezetre, s így a tornyot kilátóként használhatják.

az aknatornyot a 30. bányásznapi tiszteletére avatták fel./mti/

--

14.30/zsu

-17-

11¹⁰
3P

bb.27. fiatal kutatók nemzetközi iskolája szegeden

dén/ká/zsu pr

1980. szeptember 5.

a magyar tudományos akadémia, a magyar biokémiai társulat és az mta szegedi biológiai központ biofizikai intézetének rendezésében, az unesco támogatásával, pénteken fiatal kutatók tíz napos nemzetközi iskolája kezdődött szegeden.

Keszthelyi Lajosnak, az mta szegedi biológiai központ biofizikai intézete igazgatójának tájékoztatása szerint az iskolán a nemzetközi tudományos irodalom és a szegeden elért kutatási eredmények alapján, az ugynevezett bakterioodopszinmolekula energiaátalakító tulajdonságait tanulmányozzák és az erről szerzett eddigi ismereteket adják át a fiataloknak. vannak olyan élőlények - egysejtű baktériumok - amelyeknek egyik fehérje molekulája, a bakterioodopszin, a fény energiáját elektromos energiává alakítja át. ez a molekula hasonló ahhoz, ami az emberi szemben található. az a fényt érzékeli, és a látóidegekhez juttat jeleket, a baktériumban lévő odopszin pedig a fényt érzékelve azt energiává alakítja át és a parányi élőlény ezt az energiát használja fel léte fenntartására, fejlődésére és a szaporodásra is.

a bakterioodopszinoknak azt a tulajdonosságát, hogy a fényt energiává alakítják, azért tanulmányozzák világszerte a tudósok, mert az lényegesen egyszerűbb uton megy végbe, mint a zöld növényeknél és így remény van arra, hogy az ember a folyamatot teljesebben megismerve újabb alapvető tudományos ismeretekhez jut életünkről. a másik serkentő gondolat a közvetlen gyakorlattal kapcsolatos. a tudományos eredmények alapján ugyanis elképzelhető, hogy a témakörben vizsgált parányi élőlények felhasználásával valamikor megteremthető a fényenergiát elektromos energiává átalakító olcsó rendszer.

az iskolán, a hazaiakon kívül az amerikai egyesült államokból, angliából, svájcban, a szovjetunióból és más országokból érkező nagytekintélyű tudósok oktatnak. a négy földrésről érkezett 25 hallgató mindegyike olyan egyetemet végzett fiatal kutató, aki a tárgyalt témakörben már bizonyos jártassággal rendelkezik, és a szegedi iskolán most mélyebb ismereteket szerezhet.

az iskola programjában mintegy 20 előadás hangzik el, 30 kutatási eredményt poszteren mutatnak be és a témakörhöz tartozó 10 olyan gyakorlati kísérletet is elvégeznek, amelyből négyet a szegedi biofizikai intézetben dolgoztak ki./mti/

--

14.45/zsu

-18-

15²⁰
3P

bb.28. többletvaluta a jó minőségért és a pontosságért - teljesítik exportfelajánlásukat a szocialista brigádok

i/sl/be/kov/ber/han/s/zsu pr

1980. szeptember 5.

az év eddigi szakaszában javult az ország külkereskedelmi egyensúlya - ezt állapította meg csütörtöki ülésén a minisztertanács, s a vállalatoktól érkező jelentések pedig arra utalnak, hogy a műszaki és gazdasági szakemberek, a szocialista brigádok további erőfeszítéseket tesznek a gazdaságos export fokozásáért. az átalakuló termékszerkezet nagyrészt csak később érezteti hatását, de már most sok példa van arra, hogy keresett új cikkek gyors piacra dobása, s nem utolsósorban a minőség javítása és a pontos szállítás számottevően növeli a valuta-bevételt.

az egeri finomszerelvény gyár számára kifizetődőnek bizonyult, hogy gyorsan alkalmazkodott az energiával takarékoskodó országok igényeihez: a hűtőgépekhez olyan új típusú kompresszorok gyártását kezdte meg, amelyek 10 százalékkal kevesebb villamosenergiát fogyasztanak, s - mintegy műszaki többletként - kevésbé zajosak, mint a régiek. az idén eddig jó 40 millió forint értékű kompresszort szállítottak nem rubel elszámolású piacokra, vagyis exportjuk csaknem kétszer akkora volt, mint tavaly ilyenkor. legújabbán dánia is az egeri vállalat vásárlóinak sorába lépett, 4700 kompresszor vásárlásával, de minztát kérték az új termékből finn, algériai, szudáni cégek is. a hazai vásárlók számára is előnyös az új termék, mert segítségével jelentős villanyáram takarítható meg.

a magnezitipari művek a külföldi igények csökkenése miatt az év első felében 2500 tonnával kevesebb tűzálló anyagot értékesített ugyan a tőkés országokban, mint tavaly ilyenkor, de a vállalatban számított bevétele mégis nagyobb volt, mert a rendelők külön honorálták a szállítás gyorsaságát. a telefon- vagy telexvonalon jelentkező partner azonnal választ kap arra, hogy a gyár mikorra vállalja a kemencék bérelésére alkalmas magnezit, illetve krómérc adalékos az ugynevezett bázikus téglák szállítását, s a rendelés pillanatában a gyártás előkészítése is megkezdődik, amit igen gyorsan a gyártás követ. a szerszámkészítő műhely brigádjai vállalatuknak megfelelően egy-két nap alatt elkészítik a szerszámokat, és az üzemben állandóan fel vannak készítve e termelés soron kívüli programjára, ami valójában egy jól előkészített, megtervezett program része.

/folyt.köv./
15.35/zsu

-19-

16²⁰
3P

bb.28./többletvaluta ... folyt./zsu

az egyébként nem teljesen kihasznált gépeket ugyanis bármelyik pillanatban „felpörgetik”, s ilyenkor a gépek kezelői is többet keresnek. viszonylag rövid ideig tart az új rendelés technológiájának kiválasztása is, mert valamennyi számba jöhető partnerük igényeit előre ismerik, a gyártási recepteket nyilvántartják, és a rendelés felvétele után már is kézbe vehetik a kívánt technológiát.

a szerszámgépipari művek esztergomi marógépgyárában az v. ötéves terv végére előirányzott 75 százalékkal szemben termékeiknek már 80 százaléka ugynevezett cnc, vagyis számítógéppel vezérelt gép, amely kiváló exportcikk. egyre többet vásárolnak belőle a szocialista országokban, többek között az nszk, finnország és ausztria. a számjegyzérlé- sű megmunkáló központok és marógépek gyártásában is olyan nagy tapasztalatokra, szaktudásra tettek szert a dolgozók, hogy különleges igényeket is ki tudnak elégíteni, s a szállítási határidőket is erősen lerövidítették. a napokban adják át ausztriában a voith konszernnek az emeletmagyságu, számjegyzérlésű, kétszoros portálmarógépet, amely 6-10 tonnás alkatrészeket is 25 ezred milliméter pontossággal tud megmunkálni. hasonló berendezés szállítására több más cég is kért ajánlatot a vállalatától.

átlagosan 40 perccel csökkentették egy-egy termék előkészítésének munkaidejét az év eleje óta a pécsi késztyűgyár bőrruházati üzemében, s a termelékenység tovább növekszik. a vállalat a textilipari kutató intézettel együttműködve a műszaki intézkedések egész sorát vezeti be ahhoz, hogy a divatos női és férfi bőrruhák előállításának ideje az idén egyötödével, 90 perccel csökkenjen. a jobb hatékonyság már is versenyképesebbé tette a bőrruházati cikkeket. egy-egy modell 200 műveletét elemezték, és ahol az előnyösnek mutatkozott, változtattak a technológián. egyebek között gépesítették több kéziműveletet, ilymódon a paszpolozás munkaidejét például egyharmadával sikerült leszorítani. ezt a módszerüket átvette egyik legnagyobb külföldi partnerük, az nszk-beli berolin cég is./mti/

--

15.45/zsu

-20-

16¹⁰
3P

bb.29. kitüntetés

mm/sl/zsu pr

1980. szeptember 5.

az elnöki tanács zsofinyecz imrének, a ganz-mávag sorok-sári vasöntöde gyárigazgatójának több évtizedes eredményes munkája elismerésül, nyugdíjba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést müller istván kohó- és gépipari miniszterhelyettes pénteken adta át.
/mti/

--

bb.33. tanácskoztak az országgyűlés tisztségviselői

t/az/gk/dg/zsu prm

1980. szeptember 5.

pénteken a parlamentben tanácskoztak az országgyűlés tisztségviselői, az állandó bizottságok elnökei, a fővárosi és a megyei képviselőcsoportok vezetői. a megbeszélésen apró Antal, az országgyűlés elnöke ismertette a parlament soron következő őszi ülészakának előkészítésével kapcsolatos teendőket.

a tanácskozáson - amelyen jelen volt rácz sándor, az mszmp kb osztályvezetője, hetényi istván pénzügyminiszter, a népgazdaság 1979. évi fejlődéséről és az 1980. évi népgazdasági terv végrehajtásának év eleji tapasztalatairól adott tájékoztatást, ismertette a magyar népköztársaság 1979. évi költségvetésének végrehajtásáról az országgyűlés elé terjesztendő jelentést.

az ülésen felszólalt óvári miklós, az országgyűlés kulturális bizottságának elnöke./mti/

--

bb. 30. orvosi műszerüzemet avattak nagyecseden

kal/ká/gw pr

1980. szeptember 5.

pénteken a szabolcs-szatmári nagyecseden felavatták a debreceni medicor új gyáregységét, s a szomszédságában létesített, - a helyi tsz melléküzemágaként tevékenykedő - egészségügyi műszereket gyártó üzemrészt.

/folyt.köv./
15.31/gw

- 21 -

16²⁰
3P

bb. 30. /orvosi műszerüzemet....folyt./gw

használaton kívüli épületet alakítottak át és rendeztek be - összesen 17 millió forintos költséggel - az orvosi műszerek gyártására, a gyáregység és a tsz-üzem a technológiai sorban egymáshoz kapcsolódnak. a közös termeléssel 160 dolgozót foglalkoztatnak és évente csaknem félmillió műszert készítenek. érfogókat, különböző nőgyógyászati vizsgálatoknál alkalmazott tükröket stb. a tervek szerint a közeli hónapokban a most felavatott két új üzem veszi át az egyszerűhasználatos injekciós tüfejek gyártását is.
/mti/

bb. 31. 1879-ben született, akár a villanyfény - baranya legidősebb lakóját köszöntötték komlón

kász/ká/gw pr 1980. szeptember 5.

százegyedik születésnapját ünnepelte pénteken baranya legidősebb lakója. özvegy müller jánosné, született czorn amma éppen abban az esztendőben látta meg a napvilágot, amelyben először gyúlt ki a villanyfény edison szénszálas izzólámpájában, s amelyben arany jános az őszikék verssorait megírta.

az idős asszonyt hatalmas csokor piros szekfüvel köszöntötték komlói lakásán a városi tanács, a hazafias népfront és a vöröskereszt képviselői. annus néni a közelmúltban gyógyult fel egy tüdőgyulladásból, s már jó egészségben, teljes szellemi frissességben fogadta a jókivánságokat. vendégeit a kapuig kísérte ki, s elmondta nekik, hogy már újra sétálhat kedves pihenőhelyén a szőlőben, ahol valaha annyit dolgozott. életetője mindig a munka volt, az aratásból még hatvan évesen is kivette a részét./mti/

bb. 32. helyzetkép az energiagazdálkodásról - ülésezett a kneb

t/az/pá/dg/gw pr 1980. szeptember 5.

pénteken ülést tartott a központi népi ellenőrzési bizottság, az energiagazdálkodás ésszerűsítésére tett intézkedések hatását, érvényesülését föltekérpező, közelmúltban lezárult vizsgálat megállapításairól papp istván, a kneb munkabizottságának vezetője terjesztett jelentést a testület elé. a népi ellenőrök az utóbbi négy év tapasztalatait tíz országos hatáskörű szervnél, hat megyei tanácsnál és 464 vállalatnál, intézménynél mérték föl, s a vizsgálatot követően figyelemmel kísérik javaslataik sorsát. a kneb a jelentést megtárgyalta, elfogadta és megerősítette azokat a javaslatokat, amelyeket az ágazati vizsgálatok alapján a különböző tárcák vezetőinek tesz a népi ellenőrzés, s felhatalmazta elnökét, hogy a jelentést az állami tervbizottság elé terjessze. /mti/

15.44/gw

- 22 -

16²⁰/_{3P}

bb. 34. kitüntetés

i/dg/gw pr

1980. szeptember 5.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa révai józsefnének, a fővárosi tanács vb nyugdíjas osztályvezető-helyettesének a munkásmozgalomban és a közéletben kifejtett több évtizedes eredményes munkássága elismeréseként a szocialista magyarorszáért érdemrend kitüntetését adományozta.

a kitüntetést trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke pénteken adta át. jelen volt kornidesz mihály, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője és király andrásné, az mszmp budapesti bizottságának titkára. /mti/

bb. 11. /az indiai parlamenti küldöttség.... 1.folyt./gw

t/don/dg/gw pr

ezután a vendégek a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumba látogattak, ahol váncsa jenő miniszter adott tájékoztatást a magyar mezőgazdaság helyzetéről, az élelmiszeripari termelés eredményeiről. megbeszélést folytattak a magyar-indiai agrárkapcsolatok fejlesztési lehetőségeiről is.

a delegáció a kora délutáni órákat az ikarus karosszéria-és járműgyárban töltötte. élénk érdeklődés kísérte toldi józsef vezérigazgató ismertetőjét: európa egyik legnagyobb autóbuszgyára az ikarus, ahonnan évente már mintegy 14 ezer korszerű, kényelmes busz kerül ki. az ikarus-ban készült járművek minőségét, versenyképességét jelzi, hogy csaknem ötven országban e magyar gyártmányu, 200-as típusu autóbuszcsalád kocsijai szállítják az utasokat. s még egy szemléltető adat: a mátyásfülki gyár csuklós autóbuszából többet készít, mint a világ autóbuszgyarai együttvéve - évente 3.000-et. az ikarus képviselőivel jelenleg két indiai cég is tárgyal vásárlásokról.

a tájékoztató után a vendégek - a házigazdák társaságában - üzemlátogatáson vettek részt. nagy érdeklődéssel szemlélték a készülő s a már kész tömegközlekedési járműveket, amelyek konstrukciójáról elismeréssel nyilatkoztak.

/innen felhasználható: 17 órától!/
-----

az indiai parlamenti küldöttség pénteki programja a nemzeti múzeumban ért véget, ahol a korona-ékszereket tekintette meg./mti/

15.56/gw

- 23 -

16³¹/_{3P}

bb.35. magyarország és afrika - kapcsolataink a fejlődő országokkal

i/of/mm/dg zsu pr

1980. szeptember 5.

tóth ferenc, az mti munkatársa írja:

ujabb fejezettel bővül a magyar népköztársaság és az afrikai kontinensen lévő fejlődő országok kapcsolatrendszere losonczy pál közelgő hivatalos látogatásával.

az elnöki tanács elnöke korábban már többször és sok országban járt a „fekete kontinensen„. külpolitikai küldetésben ezuttal négy országot keres fel: a szocialista etiópiát, a tanzániai egyesült köztársaságot, a mozambiki népi köztársaságot és a zambiai köztársaságot.

ezen országokkal kialakult kapcsolataink ápolásának, további kiszélesítésének és fejlesztésének hazánk nagy fontosságot tulajdonít. szolidárisak vagyunk antiimperialista harcukkal, s a társadalmi haladásért, a szuverenitásért vívott küzdelemmel. a kialakult gyakorlat, a diplomáciai szokások szerint a mostani állami tárgyalásokon is várhatóan mind a négy afrikai országban értékelik a magyarországgal fennálló kétoldalu kapcsolat alakulását, tájékoztatnak-tájékoztódnak az állami férfiak egymás országának fejlődéséről, áttekintik a kölcsönös érdeklődésre számot tartó nemzetközi kérdéseket.

etiópia

több évszázadon át gyarmati elnyomás alatt élt; a feudális-egyházi monarchiát, a császári uralmat 1974 szeptemberében döntötte meg a hadsereg haladó szellemű szárnya, s akkor az ideiglenes katonai kormányzótanács vette át a hatalmat. az etiópiai forradalom - afrika egyik legelmaradottabb országában lezajló antifeudális, antiimperialista, szocialista vonásokat mutató forradalmi folyamat - radikalizálódása nyomán az ország a szocialista fejlődési utat választotta. 1977 februárjában, fiatal katonatisztek csoportja élén mengisztu hailé mariam került kormányra, 1978-ban hivatalos látogatást tett magyarországon.

/folyt.köv./

16.15/zsu

-24-

1630

bb.35./magyarország ... folyt./zsu

a forradalom győzelme óta - imperialista ösztönzésre - számos külső és belső támadás érte az új rendszert. a szomáliai agresszió visszaverésében a szocialista országok - köztük hazánk - politikai, diplomáciai és gazdasági segítséget is nyújtottak eitópiának.

magyarország 1959-től követi, majd 1964-től nagykövetségi szinten létesített diplomáciai kapcsolatot eitópiával, amelynek fővárosában, addisz abebában 1962-ben nyílt kereskedelmi kirendeltségünk. 1974-től kapcsolatainkban minőségi változás következett be, és számos területen kiugróan fejlődött együttműködésünk. a két ország vezetői között állandó, rendszeres a tapasztalatcsere.

gazdasági-kereskedelmi kapcsolatainkat az 1977-ben aláírt kereskedelmi egyezményre építjük. műszaki-tudományos, valamint kulturális és oktatási együttműködésünk is egyezményeken alapul. az idén például egymillió forint értékű tanzersegélyt küldtünk az írástudatlanság felszámolására indított kampány támogatására. a magyar szolidaritási bizottság és az országos béketanács gyümölcsözően együttműködik etióp partnerszervezetekkel.

tanzánia

szerepe fekete-afrikában kiváltképpen abban mutatkozik meg, hogy jelentősen hozzájárult az imperialista és gyarmatosítás-ellenes harchoz. az afrikai egység szervezetének keretében tevőlegesen segítette a dél-afrikai nemzeti felszabadító harcot. az ország fővárosa, dar es salaam számos felszabadító szervezetnek a székhelye.

az afrikai egység szervezetében, s a tömbön kívüli államok csúcserőkezletein azért tevékenykedik, hogy az indiai óceán váljon békeövezetté. a szocialista országokkal erősödnek a kapcsolatai, amit elősegít, hogy tanzánia haladó társadalmi-gazdasági reformokat valósít meg, s tevékenyen részt vesz a nemzetközi gazdasági kapcsolatoknak az egyenjogúság, az igazságosság alapján való átalakításában.

hazánk 1962-ben vette fel a diplomáciai kapcsolatot tanzániával; nagykövetségünk 1966-tól, kereskedelmi kirendeltségünk pedig 1980 májusától működik dar es salaamban; tanzániát moszkvai nagykövete képviseli magyarországon.

/folyt.köv./

♪ tanzánia

16.20/zsu

-25-

1645

bb.35./magyarország ... 2. folyt./zs:

a magasszintű látogatások során kállai gyula miniszterelnök-ként 1966-ban járt tanzániában, öt más magasrangú politikusok, miniszterek követték kölcsönös látogatásokkal. magyarországon 1969-ben fogadtuk hivatalos látogatáson julius k. nyerere elnököt, akinek utját losonczy páll 1970-ben viszonzta tanzániai látogatással.

gazdasági kapcsolatok terén volumenében és szerkezetében egyaránt változó kereskedelmi forgalmunk 1966-tól 1979 végéig összesen meghaladta a tízmillió dollár értéket. a kulturális együttműködés szerződéses kereteit már kimunkáltuk, a munkaprogramok alapján alakuló kapcsolataink azonban még kezdeti stádiumban vannak. az oktatási együttműködés keretében magyarországon eddig 55 tanzániai ösztöndíjas szerzett diplomát, s jelenleg 30-an folytatnak nálunk egyetemi tanulmányokat.

mozambik
-----

külpolitikájában természetes szövetségeseinek tekinti a szocialista országokat, amelyekkel a legfontosabb nemzetközi kérdésekben megegyezik az álláspontja. a mozambiki népi köztársaságot 1975. június 25-én - a mozambiki felszabadítási front /frelimo/ megalakulásának 13. évfordulóján - kiáltották ki. azóta az ország a fejlődés útján halad. bányáiban szenet, vasércet és kisebb mennyiségben bauxitot termelnek. a gazdasági fejlődés alapja a mezőgazdaság, s legfontosabb terményei

a gyapot, a tea, a kukorica és a cukornád. fokozatosan állami ellenőrzés alá veszik a gazdasági életet, amelynek minden szektorában kialakultak a szocialista tulajdonformák.

magyarország és mozambik között a kapcsolatok nem ujkeletűek: hazánk támogatta a függetlenségi harcot, segítségnyújtásokat küldtünk élelmiszerből és gyógyszerből ennek az afrikai népnek szabadságküzdelme idején. függetlenné válása után fokozatosan kialakultak államközi kapcsolataink: 1975. június 26-án elismerjük a mozambiki népi köztársaságot, 1976. december 20-án nagykövetséget állítottunk fel fővárosában, maputóban. fokozatosan szélesednek pártközi kapcsolataink is, s az elmúlt néhány esztendőben mind magyar, mind mozambiki részről számos magasszintű látogatásra került sor.

gazdasági-kereskedelmi kapcsolataink kimozdulóban vannak a kezdeti stádiumból. megállapodás született, hogy magyarországról ikarusz-autóbuszokat szállítunk. az 1977-ben aláírt műszaki-tudományos együttműködési megállapodás munkaprogramja szerint mozambiki szakmunkások képzését vállaltuk.

/folyt.köv./
16.25/zsu

-26

bb.35./magyarország ... 3. folyt./zsu

egészségügyi téren az 1978 novemberében aláírt kétoldalu megállapodásunk kiterjed egyebek között a tudományos információcserére, betegek fogadására, szakemberek kölcsönös látogatására.

tömegszervezeti téren konkrét kapcsolataink vannak. a kiszűldöttsége 1979-ben maputóban együttműködési megállapodást írt alá a mozambiki testvérszervezettel. itt jártak nálunk az európai gyermektalálkozó mozambiki uttorőrszervezet küldöttei. széleskörűek szolidaritási és nőmozgalmunk mozambiki kapcsolatai is.

zambia
-----

a közép-afrikai államszövetség felbomlása után lépett a függetlenség útjára, s 1964 október 24-én zambiai köztársaság néven nyerte el végleg függetlenségét. a köztársaság elnökévé dr. kenneth kaundát választották. a kormányt az egyesült nemzeti függetlenségi párt /unip/ alakított, amely - a lakosság többségének támogatását élvezve - célul tűzte ki az önálló nemzetgazdaság megteremtését. 1968-ban hirdették meg a kaunda elnök által kidolgozott „zambiai humanizmus”, programját az ország gazdasági és társadalmi életének fejlesztésére.

külpolitikai téren az utóbbi időben zambia a korábbinál élénkebb kapcsolatok kiépítésére törekszik a szocialista országokkal. kétoldalu kapcsolatainkban 1966-tól keltezzük diplomáciai együttműködésünket: zambiát moszkvai nagykövete képviseli magyarországon. 1967-ben kereskedelmi kirendeltséget állítottunk fel zambiai fővárosban, lusakában, később, 1974-ben a nairobiiban működő kereskedelmi kirendeltségünk tevékenységi körét terjesztettük ki zambiára. szerény mértékű kereskedelmi együttműködésünkben például 1979-ben ötször annyi volt exportunk zambiába, mint onnan az importunk. magyar részről tavaly átadtuk zambiai partnereinknek a kereskedelmi megállapodásra, műszaki-tudományos egyezményre, valamint kulturális és tudományos megállapodásra vonatkozó szövegtervezeteinket.
/mti/

-.-

16.30/zsu

-27-

1400

16.25

bb.36. kádár jános fogadta kalevi sorsát

k/kj/dg/zsu pr

1980. szeptember 5.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára pénteken fogadta kalevi sorsát, a finn szociáldemokrata párt és a szocialista internacionálé leszerelési munkacsoportjának elnökét, aki az mszmp központi bizottságának meghívására tett látogatást hazánkban.

a konstruktív légkörű megbeszélésen eszmecserét folytattak a nemzetközi élet időszerű kérdéseiről, a magyar népköztársaság és finnország, továbbá az mszmp és az fszdp közötti kapcsolatok alakulásáról.

a nemzetközi helyzet áttekintése során kiemelkedő jelentőséget tulajdonítottak azoknak az erőfeszítéseknek, amelyek az emberiség békéjét és biztonságát veszélyeztető hidegháborús törekvések, mindenekelőtt a fokozódó fegyverkezési hajszák megfékezésére irányulnak. az mszmp és az fszdp képviselői állást foglaltak amellett, hogy a madridi tanácskozáson érdemi előrelépés történjék az enyhülési politika érvényesítésében és megállapodás szülessen az európai biztonsági konferencia összehívásáról. alapvetően fontosnak ítélték a salt ii. szerződés ratifikálását és azt, hogy mielőbb konkrét tárgyalásokra kerüljön sor a fegyverkezés korlátozásáról, különösen a középhatósugarú rakéták kérdésében.

egyértelműsítést nyilvánult meg abban, hogy az enyhülés vívmányainak megvédésében és továbbfejlesztésében érdekelt politikai és társadalmi erők határozott fellépése elengedhetetlenül szükséges a feszültség enyhítéséhez, a nemzetközi biztonság megszilárdításához. a kommunista és szociáldemokrata pártok közötti párbeszéd és egyirányba ható tevékenységük hozzájárulhatnak a nemzetközi élet és korunk nagy problémáinak megoldásához. az mszmp és az fszdp ezért tekinti szükségesnek és fontosnak, hogy az ideológiai és politikai nézetkülönbségek mellett is a közös érdekeknek megfelelően tovább erősítse kontaktusait. ez jól szolgálja a magyar népköztársaság és finnország hagyományosan jó kapcsolatainak továbbfejlesztését is. kalevi sorsa, a finn szociáldemokrata párt nevében finnországi látogatásra hívta meg az mszmp küldöttségét.

/folyt.köv./

16.40/zsu

1410

-28-

bb.36./kádár jános ... folyt./zsu

a találkozón jelen volt berecz jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb külügyi osztályának vezetője is.

kalevi sorsa pénteken elutazott budapestről, a finn vendégeket a ferihegyi repülőtéren berecz jános búcsúztatta.
/mti/

-.-

bb.38. magyar-holland gazdasági tárgyalások

sl/mm/zsu pr

1980. szeptember 5.

szeptember 1. és 5. között budapesten ülésezett a magyar-holland gazdasági ipari és műszaki együttműködési vegyesbizottság.

a tárgyaló felek megállapították, hogy a két ország közötti árucseret forgalom dinamikusan fejlődik, összértéke 1979-ben megközelítette a 250 millió dollárt, javult a forgalom egyensúlya is. kooperációk, főként a mezőgazdaság területén bontakoztak ki, de újabban mind nagyobb számban kapcsolódnak be a gépipari, a vegyi- és gyógyszeripari, valamint a könnyűipari vállalatok is. a meglévő 53 kooperációs szerződést újabb termékekre és termékcsoportokra terjesztették ki.

a vállalatok közötti tárgyalások nyomán harmadik piaci együttműködésre kínálkozik lehetőség a járműiparban, az erőáramu iparban, valamint kompresszorállomások és élelmiszeripari berendezések szállítása terén.

a vegyesbizottsági ülésről készült jegyzőkönyvet pénteken irták alá a külkereskedelmi minisztériumban. jacob mollt, a gazdaságügyi minisztérium főosztályvezetőjét, a holland delegáció vezetőjét fogadta melega tiberius külkereskedelmi miniszterhelyettes.

a jegyzőkönyv aláírásánál jelen volt török istván külkereskedelmi államtitkár./mti/

-.-

16.45/zsu

-29-

1415

bb. 37. napirenden: a bőr-, szőrme-, és cipőipar feladatai -
ülést tartott a bőripari dolgozók szakszervezetének
központi vezetősége

t/os/mi/sl/gw pr

1980. szeptember 5.

a termékszerkezet korszerűsítése kedvezően hatott a minőség javulására, az export növelésére a bőr-, szőrme- és cipőiparban. az elmúlt esztendőben elsősorban a szőrme-, a kesztyű- és a bőrruházati ipar növelte nem rubel elszámolású exportját, a cipőiparban bővült a választék és növekedett a magasabbminőségi követelményeknek megfelelő termékek aránya - állapította meg a bőripari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége.

a pénteken megtartott ülésen bakos zsigmond könnyűipari államtitkár elmondta: jelentős eredményeket értek el az alapanyag gyártók az új bőrtípusok, új kikészítő eljárások alkalmazásával, a cipőiparban a termékek döntő többsége már a korszerű ragasztott technológiával készül, mely a minőséget is kedvezően befolyásolta. ez a vásárlói reklamációk csökkenésében is megmutatkozott. hangsúlyozta azonban, hogy a cipőgyártás jelenlegi műszaki színvonalához képest egyes termelő vállalatoknál még mindig magas a minőségileg jogosan kifogásolt termékek aránya. továbbra is fontos feladat tehát a minőség javítása, az anyag- és gyártási hibák minimálisra csökkentése. ez - ugyanúgy, mint a kül- és belpiac igényeinek pontos ismerete - nélkülözhetetlen feltétele az exportbevétel növelésének, s a belföldi ellátás javításának.

- mind a bőr, mind a szőrme és a cipőipar exportjában egyre növekszik a magasabb értékű termékek aránya. a termelés pusztán mennyiségi emelése ugyanis ma már nem járható útja a gazdasági eredmények javításának. a termelő vállalatoknak, jó együttműködéssel, törekedniük kell a hazai alapanyagok nagyobb arányú felhasználására, s a háttér ipar fejlesztésére.

végezetül az államtitkár szólt arról, hogy a bőr-, szőrme- és cipőiparban az elkövetkezendő esztendőben is a munkaerő csökkenésével kell számolni, mely a termelékenység növelését, a belső tartalékok feltárását követeli meg minden vállalat-tól. /mti/
17.49/gw

- 30 -

1720

bb. 39. bajtársi találkozó

t/cs/pá/dg/gw pr

1980. szeptember 5.

a csehszlovák partizánmozgalomban részt vett tagjai számára bajtársi találkozót rendezett pénteken - a bűnelügyminisztérium művelődési házában - a magyar partizán szövetség. a résztvevőket tihanyi sándor nyugállományú vezérőrnagy, az elnökség tagja köszöntötte, majd bernáth györgy, a magyar partizán szövetség tagja emlékezett a régi harcokra. a találkozón megjelent dr. milan svoboda és juraj gula a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének első titkárai. /mti/

bb. 40. mecseki fazekasdinasztia kiállítása komlón

igó/ká/gw pr

1980. szeptember 5.

a mecsek hegyei között élő neves „fazekasdinasztia”, - a teimel család négy népi keramikus tagja - első ízben mutatkozott be közös kiállítással komlón.

a május 1. művelődési központban pénteken meghitt hangulátu ünnepségen köszöntötték az „alapítót”, idős teimel istvánt, a népművészet mesterét 70. születésnapja alkalmából, valamint fiait és egyben tanítványait: a 40 éves józsefet, a 39 éves istvánt és a 38 éves rezsőt.

a család a xviii. század első felében települt a német országi fekete-erdőből a baranyai óbányára és azóta nemzedékről nemzedékre öröklődik a fazekas mesterség, amelynek alapanyagát a korongolásra kitűnő mecseki agyagoföld adja. a három teimelfiú is apjától tanulta a szakmát, majd felnőtt fejjel önálló stílust alakított ki. többnyire funkcionális kerámiát készítenek, azaz mindennapi használatra is alkalmas tálakat, korsókat, lábasokat, fazekakat, tányérokat, vázákat. kedvelt színük a barna és a sárga, s ezek árnyalatai.

önálló kiállításuk többször volt már, de együtt most első ízben léptek a közönség elé. mintegy száz válogatott alkotásuk látható a szeptember 25-ig nyitva tartó kiállításon. /mti/
17.17/gw

- 31 -

1720

bb.41. megkezdődtek a bányásznap ünnepségek - három bányász-generáció legjobbjaik köszöntése

t sb/gk/p kz hgy

1980.szeptember 5.

a bányászat nagy öregjeit, az egykori széncsaták hőseit, a nagyarányu gépesítés kibontakozásának kezdeményezőit, s a korszerű technika avatott fiataljait, három bányászgeneráció legjobb-jait, a szocialista munka hőse kitüntetéssel, a kossuth-díjjal és az állami-díjjal elismert bányászokat köszöntötték és fogadták pénteken, a bányásznap alkalmából a bányaiipari dolgozók szakszervezetének székházában. a több szénért vívott csaták munkamoz-galmainak kezdeményezői között ott volt loy árpád frontmester, a szocialista munka hőse; a korszerű pajzsbiztosítást feltaláló ursitz józsef kossuth-díjas; az elővájó fejtőgép alkotója, hida-si istván kossuth-díjas, s az ifjabbak közül kollár istván állami-díjas csapatvezető vágár és még sokan azok közül, akik a legtöbbet tették a bányászat tudományos és technikai forradalmának meg-gyorsításáért,.

elsőként kovács lászló, a szakszervezet főtitkára köszön-tötte őket, majd simon pál nehézipari miniszter beszélt a bányá-szat múltjáról, jelenéről és jövőjéről. utalt arra, hogy véget ért az olcsó olaj és földgáz korszaka, s reneszánszát éli a szén. megváltozott az energiahordozók értékrendje a szén javára az egész világon és nálunk is, tehát gazdaságos, érdemes lesz az új érték-rend szerint a kis fűtőértékű lignitet és olajpalát is hasznosíta-ni. az energiaszükséglet kielégítésének tartós tendenciája lesz, hogy az olajjal, gázzal egyidőben nagyobb mértékben használjuk a szenet is, amelyből jóval nagyobb tartalékok állnak az emberiség rendelkezésére, mint a folyékony és gáznemű szénhidrogénekből. ezek a távlatok pedig még sok-sok bányászgenerációnak adnak mun-kát.

az üdvözlések után a kitüntetett bányászok baráti beszélgetésen cserélték ki nézeteiket a minisztérium és a szak-szervezet vezetőivel a bányászat jelenlegi helyzetéről és fej-lesztésének legcélszerűbb megoldási lehetőségeiről.

pécsett több mint kétszáz uránbányász kapott aranygyü-rüt hűségük elismeréseként. a mecseki ércbányák pécsi központjában tartott ünnepségen megkülönböztetett tisztelettel köszöntötték az ércbányák legragaszkodóbb dolgozói közül azokat, akik huszon-öt éve tagjai a vállalat kollektívájának, illetve husz éve dolgoz-nak földalatti munkahelyeken, tehát a mecseki uránbányászat hős-korától napjainkig aktívan kiveszik részüket a termelésből, építésből az ország legmélyebb bányáiban.

/folyt köv./
16.55/p

-32-

14 30
19 K-ko

bb.41./megkezdődtek....1.folyt/p

ugyancsak pénteken ünnepelték meg szakmai napjukat a mátra-aljai szénbányák dolgozói és a balinkai bányászok. a balinkaiak, hagyományaikhoz híven, az idén is felkeresték a kisgyóni bá-nyásmártírok emlékművét. a kegyeletos ünnepségen kapolyi lász-ló nehézipari miniszterhelyettes idézte vissza 1944 novemberének sötét napjait, amikor - kommunista szervezkedés miatt - négy bá-nyászt hurcoltak el a fasiszták, s mind a négyen életüket adták az ügyért, amit képviseltek.

a mátraaljai bányászok gyöngyösön megrendezett ünne-pségének résztvevői ugyancsak elhelyezték az emlékezés és a kegye-let virágait a szénbányászat hőseinek emlékét őrző táblánál. a vas megyei felsőcsatáron családtagjaikkal együtt ünnepelték meg a napot az ország egyetlen talkum-bányájának dolgozói.

olajbányászaink két helyen, szolnokon és a magyar olaj-bányászat bölcsőjeként ismert zalában, ünnepelték ezen a napon. az üzemenként megtartott zalai ünnepségek közül külön említést érdemel a lovászi, ahol ezuttal emlékeztek meg az ottani olaj-mezőtermelésbe állításának 40. évfordulójáról is. a résztvevők nagy elismeréssel adóztak azoknak, akik négy évtizeddel ezelőtt lerakták a magyar olajbányászat alapjait. közülük nem egy még ma is ott van azok között, akik új technológiák kidolgozásával, alkalmazásával eredményes erőfeszítéseket tesznek a hagyományos termelési módok mellett már kimerültnek minősülő olajmező „meg-fiatalításáért,.

napjaink hazai olajbányászatának központjában, szolnokon, a nagyalföldi kőolaj-és földgáztermelő, valamint a kőolajkutató vállalat dolgozói előtt zsengellér istván nehé-
ipari miniszterhelyettes méltatta a nap jelentőségét, s annak fontosságát, hogy olajbányászaink az év első nyolc hónapjában több termékéből tulszárnyalták terveiket: kőolajból 17.300, a benzinadalékként szolgáló stabilgazolinból 20.100, propán-bután gázból pedig négyezer tonnával adtak többet a népgaz-daságnak.

/folyt köv./

16.55/p

-33-

14 40
19 K-ko

bb.41./megkezdődtek....2.folyt/p

a földgáztermelés lehetőségei az üllési gázmezők ez évi birtokbavételével tovább bővültek, ezenkívül 1980-ban új speciális nyersanyag, az izobután előállításával a vegyiparnak nyújtott áruskálájukat is szélesítették.

a kiemelkedő munkasikerekben meghatározó szerepe van a szocialista munkaversenymozgalomnak. a termelő vállalatnál például több mint kétszáz szocialista brigád tett vállalást az MSZMP XII. kongresszusán és hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére indított munkaversenyben. a gazdasági teendők mellett az eltelt nyolc hónapban közel 25 ezer társadalmi munkát végeztek, óvodák, iskolák építésében, korszerűsítésében segítettek. /mti/

---

6 ora

bb.42. öt megye mezőgazdasági vezetőinek tanácskozása

feh/kz/mné/p hgy

1980. szeptember 5.

mezőgazdaságunknak ma még csak hozzávetőlegesen felmért kincse és kihasználatlan tartaléka a szalastakarmány - hangoztatták Győr-sopron, Komárom, Vas, Veszprém és Zala megye vezető mezőgazdasági szakembereinek pénteken vaszalon megtartott tájértekezletén. a Soós Gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi államtitkár részvételével lezajlott eszmecsere ezzel összefüggésben kiemelték, hogy kincset érő szalastakarmány vagyonnal rendelkezünk, de ezt a kincset a nagyüzemek tekintélyes része szinte értéktelennek tekinti és csak részben hasznosítja. ugyanakkor más közös gazdaságok - az állattenyésztő szövetkezetek - gyakran szalastakarmányhiánnyal küzdenek. vannak olyan gazdaságok, amelyek azért érnek el minimális gyephasznót, mert „megtakarítják”, a talajerő utánpótlás költségét, holott megfelelő szerves és műtrágya adagolással kétszeres fűhozamot produkálhatnának. /mti/

-34-

17.05/p

14/5
19/2 KR

bb.43. befejeződött az élelmiszertermelési tudományos tanácskozás

t/mg/mi/sl/zsu hgy

1980. szeptember 5.

pénteken szekció ülésekkel fejeződött be a mtesz székházban a versenyképes élelmiszertermelés feltételeiről, továbbfejlesztéséről szóló tudományos tanácskozás.

rámutattak, hogy az élelmiszertermelés gazdaságosságát jelentősen növelni lehet a gyártó eszközök korszerűsítésével. új, korszerű eszközökre van tehát szükség, ezzel együtt azonban azt is figyelembe kell venni, hogy a világ jelenlegi energiagondjai a mezőgazdasági költségviszonyokat, beruházási elképzeléseket is módosítják. ezért az energiapazarló megoldások helyett ma már világszerte hagyományosnak látszó, de valójában teljesen új termelési eljárásokat alkalmaznak. a növénytermelés és az állattenyésztés technológia-rendszerének az energia-helyzethez igazodó változtatásaival azonban nem visszafelé, nem az „ipartalanításhoz”, hanem előre kell lépni. szó sincs arról, hogy a takarékoság okán évtizedekkel ezelőtti termelési módszerekre térjen vissza az élelmiszergazdaság, hiszen ez éppen a versenyképességet csökkentené. sokkal inkább arról van szó, hogy nagy teljesítményű mikrotechnikát felhasználó technológiák terjednek el, és mind több energia és anyagfelhasználási folyamatot a programozott műszeres vezérlés rendszerei irányítanak, a műtrágyázásban, a növényvédelemben ugyanúgy, mint a takarmányozásban, öntözésnél. a műszeres műrések térhódítása egyúttal a takarékos gazdálkodásnak is megteremti az alapját, amely nem szűkös, hanem ésszerűséget jelent. a takarékoság a versenyképesség nélkülözhetetlen pillére, de csak akkor válik a piaci verseny eszközévé, ha számításból, tervezésből és fegyelemből tevődik össze. jelenleg a hazai élelmiszertermelésben nagy számban fordulnak elő apró pazarlások. ezek megszüntetéséhez egyáltalán nincs szükség széleskörű felmérésekre, nagy horderejű tudományos feldolgozásokra, hangzatos központi döntésekre. az eszközök takarékos felhasználása összetett, bonyolult vállalatvezetői munka nyomán alakulhat ki, a termelőegységek falain belül.

noha a műszaki fejlesztést az élelmiszertermelés minden ága igényli, a fejlesztés formája természetesen áganként változó. termelésbővítő műszaki gyarapodás például csak abban az ágazatban célszerű, amelyben biztonságos az értékesítés. ilyen ág a gabonatermelés. a költségcsökkentő műszaki fejlesztés viszont minden ágazat versenyképességét erősíti - főképp az árversenyben - de erre leginkább az állattenyésztésben van szükség. /mti/

17.10/zsu

17/10
19/2

bb.45. erdélyi fazekasmester kiállítása szegeden

dén/kz/zsu hgy

1980. szeptember 5.

románia erdélyi területén, korondon élő híres fazekasmester - páll ágoston - munkáiból rendezett kiállítás nyílt pénteken a szegedi muzeum kupola-galériájában. a tárlaton mintegy 200 régi korondi minták szerint díszített csupor, tál, tányér és bokály került közönség elé. a kiállítást szeptember 20-ig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

--

bb.46. a „pécsi mihely,, kiállítása miskolcon

kör/kz/zsu hgy

1980. szeptember 5.

pénteken a miskolci galériában megnyílt a „pécsi mihely,, alkotócsoport kiállítása. a kollektiva ezúttal több mint száz fekete-fehér fotót és fotósorozatokból állított ki. a sorozatok az egyes tárgyak elmozdulását „filmszerűen,, a mozgás illuzióját keltve, szemléltetik. a képek kidolgozásánál grafikai megoldásokat alkalmaztak a csoport tagjai./mti/

--

bb.47. tanévnyitó a kossuth lajos tudományegyetemen

szü/kz/zsu hgy

1980. szeptember 5.

pénteken tartotta tanévnyitó ünnepségét debrecen legnagyobb felsőfoku oktatási intézménye, a kossuth lajos tudományegyetem. dr. kónya istván rektor köszöntötte az oktatókat és hallgatókat, közöttük a 439 elsőévest. az idén 26 külföldi diák is tanul az egyetemen.

az ünnepi tanévnyitó tanácsülésen 17 fél évszázaddal ezelőtt végzett tanár, illetve jogász kapott aranydiplomát./mti/

--

17.15/zsu

-36

1800
17/ks

bb.49. a francia köztársasági párt külügyi titkárának látogatása

s/dg/zsu hgy

1980. szeptember 5.

a hazafias népfront országos tanácsa meghívására szeptember 1. és 5. között látogatást tett hazánkban pierre christian taittinger, a francia köztársasági párt külügyi titkára. a francia vendéget fogadta sarlós istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, darvasi istván, az országgyűlés külügyi bizottságának titkára, nagy jános külügyi és török istván külkereskedelmi államtitkár. p.c. taittinger látogatást tett veszprém megyében, ahol ismerkedett a megye életével. magyarországi tartózkodása során megbeszélést folytatott kovács bélával, a hnf ot titkárával, a francia köztársasági párt és a hnf ot további kapcsolatairól, a francia vendég pénteken elutazott budapestre./mti/

--

bb.50. fotókiállítás a szovjet kultúra és tudomány házában

t/kj/dg/zsu hgy

1980. szeptember 5.

kalju suur észt fotóművész munkáiból nyílt kiállítás pénteken a szovjet kultúra és tudomány házában. a tárlaton látható több mint száz felvétel többsége a gyermekről készült.

a tallini^{n/} művész harminc éve fotózik, de csupán négy éve hivatalos fotósként, ám már számos külföldi tárlat látogatói megismerkedhettek munkásságával. többször nyert oklevelet, díjat.

kalju suur kiállítását egy hónapig tekinthetik meg a szovjet kultúra és tudomány házában vendégei./mti/

--

17.25/zsu

-37-

18 10
19/ks

bb. 48. ujházi péter festőművész kiállítása székesfehérvárott

dáv/ká/gw hgy

1980. szeptember 5.

sajátos művészi felfogásról tanuskodó festményekkel, különleges tobozplasztikákkal, valamint tobozokból, faágakból, használati tárgyakkal, régi fotókból összeállított játékos kompozíciókkal mutatkozott be ujházi péter festőművész pénteken székesfehérvárott, a velinszky lászló uttoró-és ifjusági házban megnyitott kiállításán. képzőművészeti életünk érdekes fiatal egyénisége székesfehérvárott alkot. /mti/

- . -

bb. 51. ünnepélyes diplomakiosztás a politikai főiskolán

t/of/mi/dg/gw hgy

1980. szeptember 5.

pénteken diplomakiosztó ünnepséget tartottak a magyar szocialista munkáspárt politikai főiskoláján. részt vett az ünnepségen és beszédet mondott németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

/beszédének ismertetésére az esti órákban visszatérünk!/
- . -

a politikai főiskola nappali és levelező tagozatán az idén összesen 213-an végeztek és 22-en kaptak egyetemi doktori címet politikai tudományokból. a diplomákat szabó józsef rektor, az mszmp központi bizottságának tagja adta át. /mti/

- . -

bb. 52. két kiállítás a műcsarnokban

t/cs/pá/dg/gw hgy

1980. szeptember 5.

- egy hosszú textilre 20 centiméterenként léceket ragasztottam, a léceket huzalokkal behajlítottam, az egészet a kert végébe kivittem. a szél belekapott, forgatta, a huzalok összegabalyodtak, a szél változó formákat teremtett. felismertem, hogy szerkezeteim mozgásában van valami törvényszerű - vallotta székely vera képzőművész sajátos alkotásairól, arról a 12 legyezőforma vitorláról, amelyeket a műcsarnokban pénteken megnyitott kiállításán mutat be.

az 1946-tól franciaországban élő művész elsősorban építészeti kerámiaművei révén vált világszerte ismertté. 1954-ben elnyerte a milánói triennálé aranyérmét. franciaország számos épületében láthatók mozaikképei, festett ablaküvegei. az utóbbi másfél évtizedben főként fém-és faszobrokat, kapukat, reliefeket készített.

/folyt.köv./
17.33/gw

- 38 -

18³⁰
19⁴⁵

bb. 52. /két kiállítás....folyt./gw

műcsarnokbeli kiállítása szeptember 28-ig tekinthető meg.

még egy kiállítás nyílt pénteken a műcsarnokban: patay éva festőművész 26 festménye, az utóbbi két évben készült alkotásainak egy része látható a tárlaton.

patay éva - aki az idén ünnepli 80. születésnapját - győrött él és alkot. nyugdíjba vonulásáig rajztanárként dolgozott, azóta csak a festészetnek szenteli életét. több kiállítással mutatkozott be győrött és más vidéki városokban, s most második alkalommal rendeztek budapesten tárlatot műveiből. festményeinek nagyrésztét győr városának adományozta.

- a mai, információk tömegében élő ember szinte túlnő önmagán, kilép önmagából, s feltámad szinte naponként egy folyton tárguló tudati léte. ebből a tárguló világcategoriából jövő üzeneteket, jeleket próbálom képeimmel ábrázolni - vallja művészetéről. a kiállításon bemutatott három, többségében bibliai tárgyú ciklusából összeválogatott képei is ezt fémjelzik.

a tárlat ugyancsak szeptember 28-ig látható. /mti/

bb. 53. tudományos szakbizottságot alakítottak öt dunántúli megye orvosai

bév/st/gw hgy

1980. szeptember 5.

tudományos szakbizottságot alakítottak veszprém, fejér, győr-sopron, komárom és vas megye orvosai a veszprémi akadémiai bizottság keretében. alakuló ülésüket pénteken tartották veszprém-ben, ahol meghatározták a tudományos szakbizottság programját és megállapodtak a munkatervben is.

dr. istván lajos címzetes egyetemi tanár, a szombathelyi markusovszky kórház főorvosa, az új szakbizottság elnöke hangsúlyozta, hogy az öt észak-és középdunántúli megye orvosainak rendszeres eszmecserejéhez hatékony információs fórumot kívánnak teremteni. a bizottság első kívánja segíteni a legújabb tudományos eredmények gyors megismertetését és a mind jobban felszerelt gyógyító intézményekben folyó kutató munka összehangolását. külön munkabizottságban foglalkoznak majd az orvosi mérésekkel és a számítástechnika alkalmazásával. ugyancsak munkabizottságot alakítottak a hematológia és az onkológia szakterületének legjobb ismerői, valamint a kardiológusok, a genetikusok és a munkaegészségüggyel és a toxikológiával foglalkozó orvosok is. /mti/

17.44/gw

- . -
- 39 -

18³⁰
19⁴⁵

bb.54. megszűnnek a napi hajójáratok a dunán

i/kf/s/sl/zsu hgy

1980. szeptember 5.

a mahart értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 7-e után megszűnik a budapestről 10 órakor Visegrádra, illetve Esztergomba induló napi hajójárat, ezt követően még szeptember 13-án és 14-én mennek hajók a két helységbe.

ugyancsak szeptember 7-ig közlekednek naponta a Budapest-horány-surány-vác közötti járatok, szeptember 13-tól már csak Szombatonként és munkaszünetes napokon indítanak hajót a korábban meghirdetett menetrend szerint. szeptember 7-én közlekednek utoljára a Vác-Esztergom, valamint az Esztergom-Visegrád közötti járatok is.

a ráckevei Duna-ágban szeptember 14-e után már csak Szombaton és munkaszüneti napokon járnak hajók a korábban meghirdetett menetrend szerint./mti/

-.-

bb.55. befejeződött a szociológusok nemzetközi tanácskozása

t/ob/s/dg/zsu hgy

1980. szeptember 5.

pénteken befejeződött a nemzetközi szociológiai társaság végrehajtó bizottságának ötnapos ülése a Magyar Tudományos Akadémia Várbeli Tanácstermében. a hazánkban első ízben tartott eszmeeszerén az 1982-es Mexikóvárosi X. szociológiai Világkongresszus programját határozták meg.

- Mexikóban a központi téma a szociológiai elmélet és a társadalmi gyakorlat kapcsolata lesz- mondotta Szalai Sándor akadémikus, a Magyar Szociológiai Társaság elnöke, a nemzetközi végrehajtó bizottság tagja az MTI munkatársának.

- a Világkongresszus programjának előkészítése során meglepéssel tapasztaltuk, hogy a magyar szociológia nemzetközi tekintélye megnőtt. a végrehajtó bizottság a kongresszus hivatalos programjában fontos helyet biztosít a magyar szociológusok számára, akik a különböző üléseken elnökként, referensként és előadóként szerepelnek.

/folyt.köv./

18.00/zsu

-40-

18 40
19 15

bb.55./befejeződött ... folyt./zsu

a nemzetközi kutatóbizottságokban is nagy szerepet játszanak majd kutatóink. ugyanez tapasztalható egyébként általánosságban a szocialista országok szociológiai kutatásával kapcsolatban. a marxista szociológia eredményei iránt megnövekedett a világméretű érdeklődés.

- ugyancsak említésre méltó, hogy a vendégtudósok nagy érdeklődést tanúsítottak hazai társadalmi problémáink szociológiai vonatkozásai iránt. ez bennünket, magyar szociológusokat arra kötelez, hogy alaposan felkészüljünk a világkongresszusra, arra kell törekednünk, hogy ezen a jelentős világ fórumon méltóan bemutassuk a hazai szociológiai kutatás legfőbb eredményeit és megoldásra váró kérdéseit.

- a végrehajtó bizottság budapesti ülésén felvette tagjai sorába a vietnami szociológiai társaságot, s több fejlődő ország újonnan alakult nemzeti szociológiai társaságát./mti/

-.-

bb.56. megbízólevél átadás

s/dg/zsu hgy

1980. szeptember 5.

Losonczi Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken fogadta Jacob Okanza rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a Kongói Népi Köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. a megbízólevél átadásánál jelen volt Garai Róbert külügyminiszter-helyettes./mti/

-.-

bb.57. a diplomáciai képviselők vezetői Zala megyében

mm/dg/zsu hgy

1980. szeptember 5.

Puja Frigyes külügyminiszter pénteken Zala megyei látogatásra hívta meg a Budapestre akkreditált diplomáciai képviselők vezetőit, akik megismerkedtek a megye több nevezetességével, gazdasági és kulturális létesítményével./mti/

-.-

18.05/zsu

-41-

18 45
19 15

bb.58. cyrus eaton budapesti látogatása

k/mg/gg/sl/zsu hgy

1980. szeptember 5.

a magyar kereskedelmi kamara vendégeként öttagú delegáció élén két nap budapesten tárgyalt cyrus eaton, amerikai nagyipari és közéleti személyiség. a küldöttség tagja volt buckminster fuller professzor, az ismert feltaláló és építész, az eaton- fuller cég társtulajdonosa is, aki a magyar kereskedelmi kamarában előadást tartott munkásságáról a magyar építészeti szakértők számára. a vendégek látogatást tettek az építés- és városfejlesztési minisztériumban, ahol megbeszélést folytattak szabó jános államtitkárral. cyrus eatont és fuller professzort fogadta marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese is.

az amerikai vendégek pénteken elutaztak hazánkból./mti/

--

bb.59. időjárásjelentés

z/zsu hgy

1980. szeptember 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. szeptember 5-én pénteken este:

változékonyabb idő

várható időjárás az ország területére szombat estig. főként a nyugati és az északi országrészben időnként erősen megnövekszik a felhőzet, és szóróványosan zápor, zivatar várható. a déli, délnyugati szél több felé élénk lesz, majd északnyugatra fordul, és helyenként megerősödik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 22-27 fok között alakul./mti/

--

bb.44. magyar-vietnami barátsági gyűlés mátészalkán

kal/kz/p hgy

1980. szeptember 5.

pénteken mátészalkán folytatódott a vietnami nemzetgyűlési küldöttség kétnapos, szabolcs-szatmár megyei programja. a tran dang khoa, a nemzetgyűlés alelnöke által vezetett delegációt délelőtt a városi-járás pártbizottság székházában forgács andrás első titkár tájékoztatta a gyorsütemben iparosodó település életéről. a vendégek ezt követően a mom mátészalkai gyárába látogattak, megismerkedtek a tiz esztendő üzem történetével és munkájával, majd pedig részt vettek az optikai gyártócsarnokban rendezett barátsági gyűlésen. a szónok duschek lajosné, a szot titkára és vu thi hong asszony, a vietnami nőszövetség alelnöke volt.

/folyt köv./
18.030/p

-42-

1850
1910

bb.44./magyar-vietnami....folyt/p

a vietnami nemzetgyűlési küldöttség - amelyet szabolcsi utjára elkísért chau tho thong, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa is - kétnapos szabolcs-szatmár megyei programja a késő délutáni órákban a vajai ii. rákóczi ferenc termelőszövetkezet meg látogatásával ért véget./mti/

--

bb.60. németh károly beszéde a politikai főiskola diplomakiosztó ünnepségén

of/p pá hgy

1980. szeptember 5.

bevezetőben a főiskola hallgatóit köszöntve gratulált a most végzetteknek diplomájukhoz, a tanulmányaikat folytató, illetve most elkezdő hallgatóknak pedig további kitartó és sikeres munkát, helytállást kívánt a tanuláshoz. hangsúlyozta: a főiskolán megszerzett, gyarapított és továbbfejlesztett tudásukkal felelős munkájukban legyenek aktív művelői és terjesztői tudományos világnézetünknek, következetesen mozdítsák elő pártunk politikájának megvalósítását.

felidézte ezután németh károly, hogy az mszmp xii. kongresszusa a párttagság és népünk véleményével, akaratával egyezően megerősítette és továbbfejlesztette a párt eddigi politikai vonalát. a valóságos helyzetünkből kiindulva kitűzte a szocializmus építésének soron levő feladatait, programot adott a nemzet számára. ez a politika tette lehetővé, hogy ma már elmondhatjuk: népünk-történelme folyamán először - egységes szocialista nemzetté vált. ez a szocialista nemzeti összefogás napjainkban különös jelentőségű, hiszen az előttünk álló feladatok sikeres megoldása a sorok még szorosabbra zárását követeli meg. vagyis annak a következetes érvényesítését, hogy a párt vezető szerepe a helyes politikán és a meggyőzősen alapul, amely feltételezi a párt és a tömegek jó kapcsolatát, az őszinte tájékoztatást és véleménycserét, a széles körű aktív részvételt a politika alakításában és végrehajtásában.

/folyt köv./
19.15/p

-43-

1910

bb.60./németh károly.....1.folyt/p

gazdaságpolitikánkról szólva a központi bizottság titkára kiemelte: gazdasági feladataink eredményes megoldásának is elengedhetetlen feltétele, hogy a párt és a nép, a kommunisták és a pártonkívüliek az eddiginél jobban együtt gondolkodjanak és együttesen cselekedjenek, ezt alapvetően indokolja az is, hogy életünknek nincs egyetlen olyan területe sem, amelynek fejlődése ne függne a gazdaság eredményeitől. utalt a szónok a mi népgazdaságunkat is érintő megváltozott és nehezebb külső feltételekre, meg arra is, hogy mivel kimerültek már gazdaságfejlesztésünk ugynevezett extenzív forrásai, az intenzív fejlesztés mind jobban előtérbe állítja a műszaki színvonal emelését, a tudomány új eredményeinek gyorsabb gyakorlati alkalmazását, a termelési és a termék-szerkezet gyorsabb korszerűsítését, az ésszerűen takarékos gazdálkodást - más szóval: a hatékonyabb és jó minőségű munkát, termékeink nemzetközi versenyképességének növelését és adottságaink jobb kihasználását. mindez anyagi és szellemi erőforrásaink ésszerűbb hasznosítását jelenti, azaz megköveteli a magasabb fokú irányító munkát, szervezettséget, a következetes és fegyelmetes végrehajtást. ehhez pedig fokoznunk kell az igényességet minden területen, azokat kell támogatnunk, akik tehetségesek és kezdeményezők, és nemcsak a napi, hanem a távlati érdekeket is szem előtt tartják, ezért mernek bátran kockázatot vállalni és cselekedni.

most az v. ötéves terv jó teljesítésével alapozhatjuk meg a következő tervidőszakot - amelynek kapcsán németh károly hangsúlyozta: lehetőségeinkkel összhangban az látszik reálisnak: ha mérsékelt növekedési ütemet irányozunk elő, mégpedig a termelés jelentősen differenciált fejlesztése és bővítése mellett. ennek érdekében a fejlődés minőségi jegyeit kell erősíteni, gyorsítani a termékszerkezet korszerűsítését, emelni a műszaki színvonalat, javítani a hatékonyságot, növelni a versenyképességet. nincs más reális választási lehetőségünk, mint az, hogy a megváltozott külső és belső feltételek által támasztott magasabb követelményekhez igazítsuk tevékenységünket, s kitartó munkával teremtsük meg egy későbbi lendületes fejlődés alapjait. mindehhez megfelelő feltételekkel rendelkezünk. ugyanakkor az eddiginél nagyobb gondot kell fordítanunk az emberi tényezőkre, nevezetesen építenünk kell az emberi tevékenységre, akaraterőre, tudásra és odaadásra - jobban mint ahogyan eddig tettük.

az ország és a szűkebb közösségek, a kollektívák és az egyes emberek előtt álló feladatokkal szoros összefüggésben szólt németh károly az ideológiai és propagandamunka, az agitáció fontosságáról, nem különben a kulturális tevékenységről, amelyek mindegyikének - mint mondta - jobban fel kell zárkózni megszabott teendőinkhez, szocialista építőmunkánkhoz. /mti/

19.30/p

leus

-44-

bb. 61. együttműködés speciális traktorok gyártásában -
kgst tanácskozás szekszárdon

blb/gw hgy

1980. szeptember 5.

a szekszárdi gemenc szállóban pénteken egyezmény aláírásával befejeződött a kgst gépipari állandó bizottsága traktorokkal foglalkozó szekciójának tanácskozása. célja elsősorban az volt, hogy speciális növénykulturák számára is alkalmas traktorok konstrukcióját elősegítse, továbbá a traktortípusuk egységesítésében, valamint az alkatrészellátásban egységes alálapontot alakítson ki. az egyezményben szerepel a 6-20 kilonewton vonóerejű traktorok kifejlesztése, az új mtz-142 típusú középnehéz univerzális traktorok gyártását 1983-85 között megkezdik a szovjetunióban, ez a gép alkalmas lesz sajátos növénykulturák, így például kapások, köztük kukorica és burgonya, valamint szőlő sorközművelésére. javasolták egy nemzetközi mezőgazdasági gépvizsgáló állomás létrehozását is a szovjetunióban, amely elősegítené a magas vizsgálati költségek csökkentését. a gyártó és a felhasználó országok szakértői a korszerű állomáson közösen vizsgálhatnák a traktorok minőségét., paramétereit. /mti/

- . -

bb.62.a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14 órától
zárásig

p hgy

1980. szeptember 5.

26. aknatorony
  27. fiatal kutatók
  28. többletvaluta
  29. kitüntetés
  30. orvosi műszerüzem
  31. baranya legidősebb lakója
  32. ülésezett a kneb
  33. az országgyűlés tisztségviselői
  34. kitüntetés
  35. magyarország és afrika
  36. kádár jános fogadta kalevi sorsát
  37. a bőripari dolgozók szaksz. központi vezetősége
  38. magyar-holland tárgyasok
  39. bajtársi találkozó
  40. mecseki fazekasdinasztia
  41. bányásznap ünnepségek
  42. öt megye tanácskozik
  43. tudományos tanácskozás
- /folyt.köv./
21.17/p

- 45 -

21 25

bb. 62. /a belföldi ...folyt./p

44. barátsági gyűlés mátészalkán
45. korondi fazekasmester
46. kiállítás miskolcon
47. tanévnyitó
48. festőművész kiállítása
49. külügyi titkár látogatása
50. fotókiállítás
51. ünnepélyes diplomakiosztás
52. két kiállítás
53. tudományos szakbizottság
54. hajójáratok megszűnése
55. szociológusok tanácskozása
56. megbízólevél átadás
57. diplomáciai képviselők
58. cyrus eaton budapesten
59. időjárásjelentés
60. németh károly beszéde
61. együttműködés
62. hírjegyzék

/mti/

- 46 -

készült az meti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: izsák erika
                  fehér péter
                  halasi györgy

2130

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

s z o m b a t

bb. 1. havasi ferenc beszéde a 30. bányásznapon

st/mné/gw hgy

1980. szeptember 6.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk havasi ferencnek, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének beszédét, amely szeptember 6-án, szombaton hangzik el tatabányán a központi bányásznapi ünnepségen. keretet később adunk. a beszéd szövege feloldási g embargós!

beszéde bevezető részében havasi ferenc megemlékezett a magyar bányászok hősi küzdelmeiről, az elmúlt évtizedekben tanúsított helytállásukról, megfeszített munkájukról, majd a következőket mondotta:

-napjainkra úgy alakult a helyzet, hogy szén-, szénhidrogén-és uránbányászatunk energiaigényeink több mint felének a fedezésére vállalkozhat, és kell is, hogy vállalkozzon. ez a kutatás, a fejlesztés és a termelés hosszú évtizedekre szóló prognózis. olyan prognózis, amely biztos jövőt ígér a ma és a holnap bányászgenerációinak.

/folyt.köv./

- 1 -